

Jaarverslag en jaarrekening 2023

Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland
(Spaarne Werkt)

Opgesteld door: Spaarne Werkt

Datum: 25 april 2024

VOOR INFORMATIE:

Spaarne Werkt

Adres: Spieringweg 835
2142 ED Cruquius
Telefoon: 023 – 54 34 767
Fax: 023 – 54 34 800
E-mail: info@spaarnewerkt.nl
Website: www.spaarnewerkt.nl

Voorwoord

Hierbij presenteert Spaarne Werkt de jaarrekening over 2023.

Het resultaat over 2023 werd sterk beïnvloed door oorzaken van buitenaf. Zo waren er forse salarisverhogingen in de cao's voor de medewerkers die bij Spaarne Werken aan de slag zijn. Daarnaast zagen we ons geconfronteerd met een verdubbeling van de energielasten. Met name dat laatste drukte zwaar op de exploitatie.

Daar staat tegenover dat de opbrengsten gelukkig beter waren dan begroot. Dat zorgde er voor een belangrijk deel voor dat financiële schade beperkt bleef. We zijn er als Spaarne Werkt erg trots op dat we er alles aan hebben gedaan om een positieve bijdrage aan het resultaat te leveren.

We zijn ons ook volledig bewust dat het tij niet zomaar gekeerd is. In het afgelopen jaar waren de effecten van de Participatiewet (geen nieuwe instroom Wsw, lagere instroom regeling Beschut Werk, toename beperkingen en verzuim) binnen Spaarne Werkt goed voelbaar. Dat zorgt er voor dat het verdienend vermogen onder druk staat.

Om dat tij te keren hebben we samen met het bestuur van Spaarne Werkt keuzes gemaakt voor een duurzame toekomst. Deze keuzes zullen in 2024 leiden tot een transitieplan waarmee we deze toekomst kunnen vormgeven.

Cruquius,
Jeroen Coops

Inhoud

Managementsamenvatting	2
1 Financieel resultaat 2023 negatief	3
1.1 De opzet van het Participatiebedrijf 'Spaarne Werkt'	3
1.2 Overzicht van baten en lasten Spaarne Werkt	6
1.3 Toelichting.....	7
1.4 Geen (additionele) gemeentelijke bijdrage over 2023.....	9
2 De programma's nader belicht	10
2.1 Programma 'Werk'	10
2.1.1 Overzicht van baten en lasten programma 'Werk'	11
2.1.2 Toelichting.....	11
2.1.3 Bedrijfsonderdelen programma 'Werk'	13
2.1.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw).....	13
2.1.3.2 Uitvoering 'Beschut werk'	16
2.1.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk.....	19
2.1.3.4 Opbrengst uit verhuur	20
2.1.4 Maatschappelijke impact	21
2.2 Programma 'Re-integratie'	22
2.2.1 Overzicht van baten en lasten programma 'Re-integratie'	23
2.2.2 Toelichting.....	24
2.2.3 Maatschappelijke impact.....	25
2.3 Programma 'Onderwijs Jongeren'	28
2.3.1 Overzicht van baten en lasten programma 'Onderwijs Jongeren'	29
2.3.2 Toelichting.....	30
2.3.3 Maatschappelijke impact.....	32
3 Gemeentelijke bijdragen per programma	33
4 Paragrafen (BBV)	36
4.1 Weerstandsvermogen	36
4.2 Risico's en maatregelen ter beperking van risico's.....	37
4.3 Bedrijfsvoering.....	40
4.4 Financiering en risicobeheer.....	40
4.5 Verbonden partijen	43
4.6 Onderhoud kapitaalgoederen	44
4.7 Wet Open Overheid (Woo)	44
4.8 Rechtmatigheid.....	44

5	Kerngegevens	45
5.1	Kerngegevens: financiën, formatie, en organisatie	45
6	Samenstelling bestuur	46
6.1	Bestuur	46
6.2	Directie	46
7	Jaarrekening 2023	47
7.1	Balans per 31 december 2023	47
7.2	Overzicht van baten en lasten 2023	49
7.3	Kasstroomoverzicht over 2023	53
7.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	54
7.5	Toelichting op balans.....	57
7.6	Toelichting op overzicht van baten & lasten	62
7.7	Gebeurtenissen na balansdatum	69
7.8	Overige gegevens.....	70
7.9	Investeringen	71
7.10	Overzicht van baten & lasten: overhead en taakvelden.....	72
8	Controleverklaring	74

Managementsamenvatting

In de managementsamenvatting zijn de belangrijkste punten uit de jaarrekening samengevat:

- Gerealiseerd resultaat 2023 Spaarne Werkt € 640.000 negatief. In onderstaande tabel is de samenstelling van het resultaat kort samengevat: (V = voordelig, N = nadelig)

Hogere netto omzet	1.347.000	(V)
Hogere bijdrage uitvoeringskosten Wsw	1.588.000	(V)
Hogere ESF-subsidie	327.000	(V)
Lagere onderwijssubsidies	138.000-	(N)
Lagere additionele bijdrage Beschut werk	474.000-	(N)
Hogere vergoeding begeleidingskosten Beschut werk	128.000	(V)
Lagere overige opbrengsten	107.000-	(N)
Hogere personeelskosten Wsw en Beschut werk	553.000-	(N)
Hogere personeelskosten ambtelijk personeel	1.728.000-	(N)
Hogere overige bedrijfskosten	1.171.000-	(N)
Overig	141.000	(V)
	-640.000	(V)

- Hogere overige bedrijfskosten +/- € 1.171.000 hoofdzakelijk veroorzaakt door extreme stijging energielasten in 2023. Voor 2024 weer daling naar normaal niveau verwacht.
- Structurele afname populatie Wsw zet door in lijn met landelijke beeld. In 2023 gemiddeld 615 personen op de loonlijst (2022 651 personen) en een van uitstroom van 37 personen.
- Per 31-12-2023 is 60% van populatie Wsw 55 jaar of ouder! Dit ligt enkele procenten hoger dan het landelijk gemiddelde. Verdienvermogen populatie hierdoor verder onder druk.
- Het subsidietekort Wsw (loonkosten -/- subsidie) in 2023 omgeslagen naar subsidieoverschot van € 124.000. Komende jaren verdere verbetering verwacht.
- Aantal medewerkers Beschut werk, de nieuwe doelgroep van de Participatiewet, neemt verder toe, met 13 personen, naar 106 personen per ultimo 2023.
- Financieel tekort Beschut werk 2023 gerealiseerd € 650.000 in lijn met begroting € 711.000, maar inverdientaakstelling van € 474.000 blijkt niet te realiseren.
- Programma 'Werk' biedt meer dan 700 mensen uit de regio zinvol en betaald werk en levert met de inzameling en verwerking van 2.100 ton huisraad en textiel een forse bijdrage aan duurzaamheidsdoelstelling.
- Programma 'Re-integratie' voert 641 re-integratietrajecten uit ten behoeve van deelnemende gemeenten. Van de daadwerkelijk gestarte trajecten is 61% met duurzame uitstroom naar werk is afgerond.
- Programma 'Jongeren' 44 jongeren in traject opgenomen waarvan 25 zijn uitgestroomd naar werk, een vervolgopleiding of een re-integratietraject.
- Programma 'Re-integratie' en programma 'Jongeren' realiseerden tezamen € 635.000 ESF-subsidie met projecten 'Toeleiding naar en behoud van werk'.
- Gerealiseerde opbrengst uit verhuur bedrijfsruimte van het pand te Cruquius bijna € 400.000 en draagt substantieel bij aan dekking exploitatiekosten van het gebouw.
- In deze jaarrekening worden met name de financiële resultaten over het jaar 2023 belicht en in mindere mate de sociaal- maatschappelijk resultaten. Hiervoor wordt verwezen naar het sociaal jaarverslag.

1 Financieel resultaat 2023 negatief

Spaarne Werkt sluit het boekjaar af met een gerealiseerd resultaat van € 640.129 negatief. De hogere kosten van het personeel en hogere overige bedrijfskosten, vooral als gevolg van de enorme stijging van de energielasten, konden niet in voldoende mate worden gecompenseerd met de hogere netto omzet en de hogere bijdrage in de uitvoeringskosten. In dit hoofdstuk volgt een nadere toelichting op de resultaten van Spaarne Werkt als geheel. In de hoofdstukken die daarop volgen wordt ingegaan op de resultaten van de afzonderlijke programma's. In het onderstaande overzicht is het totaal van de baten en lasten, gecompriemd, weergegeven.

Overzicht van baten en lasten (gecompriemd):

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Opbrengsten			
Netto omzet	14.255.044	12.907.582	1.347.462
Bijdrage uitvoeringskosten Wsw gemeenten	18.876.956	17.288.522	1.588.434
Diverse bijdragen en baten	3.361.578	3.489.224	-127.646
Incidentele baten (+) en lasten (-)	3.917	-	3.917
Totaal opbrengsten	36.497.495	33.685.328	2.812.167
Kosten			
Personeelskosten Regeling gebonden medewerkers	20.939.683	20.386.473	553.210
Personeelskosten Niet- Regeling gebonden medewerkers	10.678.969	8.951.260	1.727.709
Overige bedrijfskosten	5.518.971	4.347.594	1.171.378
Totaal kosten	37.137.624	33.685.327	3.452.297
Exploitatieresultaat	-640.129	0	-640.129

1.1 De opzet van het Participatiebedrijf 'Spaarne Werkt'

Participatie-
bedrijf

In het nieuwe Participatiebedrijf 'Spaarne Werkt' zijn alle activiteiten van de sociale werkvoorziening waaronder; de uitvoering van de Wsw, Beschut werk en de bedrijfsactiviteiten van voormalig Werkpas Holding BV samengevoegd en ingebracht in de gemeenschappelijke regeling (GR). Kort na de oprichting is Spaarne Werkt geconfronteerd met de snel veranderende economische omstandigheden. Een sterk oplopende inflatie en als gevolg daarvan de loonkostenstijgingen, die zich op een breed front hebben voltrokken. Tegen de achtergrond van een bedrijfsvoering met structureel afnemende Wsw-populatie, die het noodzakelijk maakt om de omvang van de organisatie en infrastructuur hierop aan te passen, is dit geen gemakkelijke opgave.

Landelijk
onderzoek
Berenschot

Spaarne Werkt is niet het enige sociaal ontwikkelbedrijf dat met een krimpende Wsw-populatie te maken heeft. Eigenlijk geldt dit voor alle sociaal ontwikkelbedrijven in Nederland. Dit is de reden dat het Ministerie van SZW, VNG en Credris aan adviesbureau Berenschot de opdracht hebben gegeven om onderzoek te doen naar de huidige infrastructuur van sociaal ontwikkelbe-

drijven en te voorziene ontwikkelingen in de sector. De resultaten van dit onderzoek zijn medio 2023 gepubliceerd.

In vervolg op dit landelijk onderzoek heeft het bestuur van Spaarne Werk Berenschot gevraagd om dit onderzoek specifiek voor Spaarne Werk, verder te verdiepen en te kijken op welke manier Spaarne Werk een duurzame toekomst kan verwezenlijken. Voor de conclusies en aanbevelingen wordt verwezen naar de resultaten van het onderzoeksrapport, dat in december 2023 is gepubliceerd. Met de oprichting van het Participatiebedrijf is al een eerste stap gezet naar een duurzame toekomst voor Spaarne Werk. Daarom is het goed om nog even stil te staan bij de achterliggende doelstellingen van het Participatiebedrijf.

Met het Participatiebedrijf, dat door gezamenlijk is gevormd, wordt de organisatie van betaald werk voor de doelgroepen Wet sociale werkvoorziening en Beschut werk geborgd. Daarnaast wordt de focus gelegd op de toeleiding naar betaald werk voor werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, de doelgroep banenafpraak en leerwerktrajecten voor jongeren zonder beroeps- of startkwalificatie, voortijdige schoolverlaters en jongeren in kwetsbare posities.

Gezamenlijke
Ontwikkel-
agenda

Met het Participatiebedrijf hebben de gemeenten beoogd te komen tot een ondernemende, effectieve en flexibele netwerkorganisatie die samenwerkt met de klantmanagers van 'Werk en In komen' van de deelnemende gemeenten, partners in de stad en werkgevers. Het gezamenlijk doel is om voor zoveel mogelijk kwetsbare werkzoekenden in Zuid-Kennemerland betaald werk te realiseren. Om deze doelstelling zo goed als mogelijk te kunnen realiseren is, in samenwerking met de deelnemende gemeenten, voor de komende jaren een gezamenlijke ontwikkelagenda opgesteld. Deze ontwikkelagenda, welke is vastgelegd in het meerjaren kaderprogramma 2022 - 2026 (MJK), omvat de onderstaande kernpunten:

- Continuïteit aanbod van gevarieerd werk voor krimpende doelgroep Wsw
- Gevarieerd en passend werkaanbod voor doelgroep Beschut werk
- Terugdringen structureel financieringstekort Beschut werk ten behoeve van de deelnemende gemeenten
- Intensiveren samenwerking partners op het gebied van re-integratie
- Samenwerken in de participatieketen: simpel switchen, van arbeidsmatige dagbesteding naar betaald werk
- Ontwikkeling Participatiebedrijf als samenwerkingspartner in arbeidsmarktregio
- Duurzame inzetbaarheid doelgroep Wsw en Beschut werk
- Organiseren van leerlijnen
- Extra inzet op plaatsingen garantiebanen

Programma's De maatschappelijke opdracht van Spaarne Werkt en de taken waarop zij zich richt worden vormgegeven in de navolgende programma's:

- Programma 'Werk'
 - Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
 - Uitvoering Beschut werk
 - Duurzame activiteiten gericht op werk
- Programma 'Re-integratie'
- Programma 'Onderwijs Jongeren'

1.2 Overzicht van baten en lasten Spaarne Werkt

De financiële resultaten van Spaarne Werkt komen tot uitdrukking in het onderstaande overzicht van baten en lasten. Het gerealiseerd resultaat over 2023 komt uit op € 640.129 negatief.

Overzicht van baten en lasten van Spaarne Werkt:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil W - B
Netto omzet	14.255.044	12.907.582	1.347.462
Overige opbrengsten			
Bijdragen uitvoeringskosten Wsw gemeenten	18.876.956	17.288.522	1.588.434
Diverse bijdragen en baten	3.361.578	3.489.224	-127.646
Totaal overige opbrengsten	22.238.534	20.777.746	1.460.788
Totaal opbrengsten	36.493.578	33.685.328	2.808.250
Personeelskosten Wsw en beschut werk			
Bruto lonen	16.482.250	15.609.066	873.183
Lage inkomens voordeel (LIV)	-356.083	-323.494	-32.589
Sociale lasten en pensioenpremies	4.273.014	4.235.671	37.343
Uitkeringen	-384.037	-	-384.037
Vervoerskosten	441.393	478.281	-36.888
Overige kosten	369.886	282.527	87.359
Werkgeverssubsidies begeleid werken (Wsw)	113.260	104.421	8.839
Totaal personeelskosten Wsw en beschut werk	20.939.683	20.386.473	553.210
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	7.265.741	6.588.847	676.894
Sociale lasten en pensioenpremies	2.229.941	1.798.480	431.462
Vervoerskosten	247.074	251.567	-4.493
Overige kosten	850.209	312.367	537.843
Doorbelaste loonkosten derden	86.004	-	86.004
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	10.678.969	8.951.260	1.727.709
Overige kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	675.569	827.758	-152.189
Rente	52.721	65.704	-12.983
Huur	844.553	593.851	250.702
Onderhoudskosten	1.146.770	988.350	158.420
Energieverbruik	1.305.573	618.225	687.348
Belastingen en verzekeringen	442.234	370.713	71.521
Algemene kosten	1.006.569	882.993	123.576
Diverse lasten	44.981	-	44.981
Totaal overige kosten	5.518.971	4.347.594	1.171.378
Totaal kosten	37.137.624	33.685.327	3.452.297
Bedrijfsresultaat	-644.046	-	-644.046
Doorbelaste kosten	-	-	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	3.917	-	3.917
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-640.129	-	-640.129
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	-640.129	-	-640.129

Een overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een overzicht van de bedragen van de heffing van vennootschapsbelasting zijn niet van toepassing voor Spaarne Werkt en derhalve niet opgenomen in deze jaarrekening. Er zijn geen wijzigingen geweest op de begroting. Er is geen bedrag voor onvoorzien begroot en er zijn ook geen onvoorziene uitgaven gerealiseerd.

1.3 Toelichting

Zoals reeds hiervoor opgemerkt was 2023 in financieel opzicht een zwaar jaar voor Spaarne Werkt. De oplopende inflatie en de forse cao-loonstijgingen, zowel voor het ambtelijk personeel als dat van het regeling gebonden personeel, hebben de kosten van de bedrijfsvoering substantieel verhoogd. Hoewel Spaarne Werkt in reactie op deze ontwikkeling, ook de prijzen van de eigen dienstverlening heeft verhoogd, was dit in combinatie met de forse verhoging van de Wsw-subsidie van het Rijk, onvoldoende om alle kostenstijgingen te dekken.

Netto omzet De **netto omzet**, dat deel van de opbrengsten dat met de 'eigen' bedrijfsactiviteiten wordt gerealiseerd, kwam € 1,3 miljoen hoger uit dan begroot. Vanwege de sterk opgelopen inflatie werd Spaarne Werkt genoodzaakt om de tarieven van de dienstverlening te verhogen met percentages van 8 tot 10%, wat uiteindelijk heeft bijgedragen aan een hogere netto omzet. Ongeveer de helft van de hogere omzet +/- € 766.718 is gerealiseerd met het programma Re-integratie. De dienstverlening voor de aangesloten gemeenten in het kader van preventie en bemiddeling droeg hier in belangrijke mate aan bij. Daarnaast werd ook met een aantal specifieke projecten zoals; het project 'AanDeSlag' voor statushouders, 'Perspectief op werk' en het project 'Dichterbij dan je denkt' meer omzet gerealiseerd. Ook met het programma Werk werd meer netto omzet gerealiseerd dan begroot +/- € 561.470, al liepen de behaalde resultaten binnen de afzonderlijke bedrijfsonderdelen wel uiteen. Groen, Grafisch, Schoonmaak, Post en Parkeerbeheer en ook de duurzame activiteiten van kringloop en kleding sorteren deden het goed. Met name Groen, dat de groenwerkzaamheden voor de gemeente Heemstede heeft uitgebreid, sprong daarbij in het oog. De onderdelen Detacheren, Techniek en Beschut werk realiseerde minder omzet.

Het op peil houden van het verdienvermogen van de organisatie is een van de belangrijkste opgaven voor Spaarne Werkt. Door de afnemende en steeds ouder worden populatie van de Wsw staat dit onder steeds meer onder druk. Met programma's rond het thema duurzame inzetbaarheid wordt hieraan gewerkt.

Overige opbrengsten De **overige opbrengsten** zijn onderverdeeld in de bijdragen van de deelnemende gemeenten in de uitvoeringskosten van de Wsw en de diverse bijdragen en baten. De hogere bijdrage in de uitvoeringskosten Wsw +/- 1.588.434 vloeit geheel voort uit de bijstelling van de Wsw-subsidie, die vanwege de forse verhoging van het minimumloon en de cao-lonen van de Wsw, dit jaar veel meer is gestegen dan in vergelijking met voorgaande jaren. De deelnemende gemeenten, aan wie dit Rijksbudget wordt toegekend hebben dit, zoals gebruikelijk, volledig doorgezet naar Spaarne Werkt. De diverse bijdragen en baten +/- € 127.646 kunnen als volgt worden uitgesplitst:

- Beschut Werk, vergoeding begeleidingskosten +/- € 127.935
- ESF-subsidie +/- € 327.189
- Beschut Werk, additionele bijdrage gemeenten +/- € 474.164
- Onderwijs subsidies en diplomavergoedingen +/- € 137.548

Er is +/- € 327.189 meer ESF-subsidie gerealiseerd voor het project 'Toeleiding naar en behoud van werk', voor de programma's Re-integratie en Jongeren. Het ESF-deel van het programma Re-integratie was niet de begroting opgenomen, maar hiervoor werd uiteindelijk wel subsidie toegekend en ook gerealiseerd. Daarnaast was er nog overloop van gerealiseerde subsidie uit het voorgaande ESF-project, wat dus in 2023 is verantwoord. De additionele bijdrage gemeenten voor Beschut werk is niet gerealiseerd in 2023 -/- € 474.164. Dit betreft het 2/3-deel van het tekort Beschut werk, wat verwijst naar de taakstelling Beschut werk. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.1.3.2.

Personeelskosten regeling-gebonden personeel Wsw en Beschut werk, overschrijden de begroting met +/- € 553.210. Dit wordt in essentie verklaard door de verhogingen van het minimumloon (WML), per 1 januari met 10,15% en per 1 juli 2023 met 3,13%. Deze loonstijging werkt deels ook door in de hogere loonschalen van de Wsw en niet alleen in de schalen op minimumloonniveau. Hoewel deze loonstijging ook effect heeft gehad op de loonkosten van Beschut werk werd deze stijging tenietgedaan door een veel hoger bedrag aan ontvangen ziekengeld € 239.509, waarvan circa € 80.000 overloop uit 2022. Dit heeft niet alleen te maken met het hoge ziekte verzuim van deze doelgroep, waarvoor het ziekengeld wordt ontvangen, maar ook met omissies in de uitvoering van deze regeling bij het UWV. Spaarne Werkt heeft dit in vroeg stadium gesignaleerd en het mogelijk te veel uitbetaalde geld gereserveerd op de balans. Medio 2023 heeft het UWV echter schriftelijk laten weten van deze omissies op de hoogte te zijn en dat kon worden afgezien van terugbetaling.

De personele bezetting van de Wsw als ook die van Beschut werk lagen vrijwel exact op het niveau van de begroting waardoor dit nagenoeg geen financieel effect sorteert.

Personeelskosten NRG De **personeelskosten van het niet-regeling gebonden (ambtelijk) personeel** overschrijden de begroting met € 1.727.709. Deze overschrijding wordt op hoofdlijnen verklaard door 3 factoren:

- Hogere personele bezetting van gemiddeld 13,4 fte. Dit komt overeen met een bedrag van circa € 816.000 en betreft de bruto loonkosten inclusief sociale lasten en pensioenpremies.
- Hogere gemiddelde loonkosten circa € 378.000. De lonen van het ambtelijk personeel zijn in 2023, conform de afspraken uit de cao-SGO, verhoogd met € 240 per maand en een aanvullend percentage van 2%. In de begroting was deze stijging, van gemiddeld 9%, niet in deze mate voorzien.
- Hogere overige personeelskosten circa € 538.000, waarvan € 478.000 voor de inhuur van ondersteunend personeel. Deze inhuur van externe krachten ten behoeve van de afdelingen bedrijfsbureau, HRM, facilitair en catering, houdt verband met de uitrol van de organisatieveranderingen, vervanging wegens ziekte en uitbesteding van de cateringactiviteiten.

Personele bezetting (ambtelijk):

	2023 Werkelijk		2023 Begroting		2023 Verschil	
	Personen	Fte	Personen	Fte	Personen	Fte
Werk	62	56,1	63	56,4	-1	-0,3
Werk Kringloop en Kleding	21	14,6	8	6,4	13	8,2
Re-integratie	36	30,8	34	26,7	2	4,0
Onderwijs Jongeren	15	11,8	15	11,1	-	0,8
Totaal personele bezetting	134	113,4	120	100,6	14	12,8

Zoals uit het overzicht van de personele bezetting valt op te maken zijn vooral bij de duurzame activiteiten (Kringloop en Kleding) en Re-integratie meer medewerkers ingezet. De grote uitdaging voor de komende periode is dat een deel van de functies bij de duurzame activiteiten wordt ingevuld met garantiebanen, waarmee de bezetting van het ambtelijk personeel kan worden teruggebracht.

Overige kosten

De overige (bedrijfs-) kosten overschrijden de begroting met € 1.171.378. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van de hogere kosten van energie +/- € 687.348 en algemene kostenstijging vanwege de sterk opgelopen inflatie. Als gevolg van de energiecrisis zijn de tarieven voor gas- en elektra in 2023 enorm gestegen. Voor de inkoop van gas en elektra neemt Spaarne Werkt deel aan het inkoopconsortium van brancheorganisatie Cedris. In het najaar van 2022 is met Vattenfall, de leverancier van energie, een nieuw contract afgesloten, omdat het lopende contract per ultimo 2022 afliep. De tarieven waren in dit nieuwe contract voor heel 2023 gefixeerd. De energieprijzen waren op dat moment nog zeer hoog, waardoor Spaarne Werkt, evenals veel andere sectorgenoten, werd geconfronteerd met meer dan verdubbeling van de kosten van energie.

Naast de overschrijding van de kosten van energie zijn ook de kosten van huur gebouwen en installaties toegenomen. Dit is enerzijds het gevolg van forse indexeringen van de huurprijzen en bijkomende servicekosten, als gevolg van inflatie, en anderzijds van de huur van extra bedrijfsruimte voor de duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding. Er is tevens meer uitgegeven aan de huur van overige bedrijfs- en transportmiddelen, met name voor het onderdeel Groen (vervoermiddelen) en Grafisch voor de kosten van lease van kopieerapparaten, wegens vervanging van de oude machines.

1.4 Geen (additionele) gemeentelijke bijdrage over 2023

Additionele bijdrage

Op grond van artikel 35 lid 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland, wordt aan de deelnemende gemeenten een bijdrage gevraagd in geval het jaar wordt afgesloten met een negatief exploitatiesaldo. In de voorliggende jaarrekening over 2023 is geen additionele bijdrage van de deelnemende gemeenten opgenomen en wordt het tekort over 2023 € 640.129 gedekt uit de algemene reserve.

2 De programma's nader belicht

2.1 Programma 'Werk'

Het programma 'Werk' is geheel gericht op het aanbieden van werk voor de doelgroep van de Wsw, Beschut werk en andere doelgroepen van de Participatiewet. Hierbij staat voorop dat de best passende leerwerkplek voor de medewerkers wordt gezocht. Dit is een essentieel uitgangspunt voor Spaarne Werkt en opdracht voor het management. Wanneer dit wordt gerealiseerd, komen medewerkers het best tot hun recht en zij in staat zijn zichzelf verder te ontwikkelen. Hierin ligt ook de sleutel om het verdienvermogen van de organisatie op peil te houden. In totaal waren gemiddeld 614 Wsw'ers en circa 100 Beschut werkenden werkzaam bij Spaarne Werkt. In aanvulling hierop waren ook andere cliënten uit de doelgroep van de Participatiewet (garantiebanen) en een groot aantal vrijwilligers, betrokken bij de bedrijfsactiviteiten.

Kern-
activiteiten

Het programma 'Werk' bestaat uit een drietal kernactiviteiten.

- Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Uitvoering Beschut werk
- Duurzame activiteiten gericht op werk

Duurzame
inzetbaarheid

In dit verslagjaar is veel aandacht besteed aan het op peil houden van het verdienvermogen van Spaarne Werkt. Vanwege de steeds ouder en beperkt inzetbaar wordende populatie van de Wsw, neemt dit verdienvermogen structureel af. Het verdienvermogen van cliënten uit de nieuwe doelgroep van Beschut werk, ligt aanzienlijk lager en biedt onvoldoende compensatie. Daarom wordt continu gewerkt aan het verbeteren en op peil houden van de duurzame inzetbaarheid van de populatie. Met het programma 'Duurzame inzetbaarheid', dat is gericht op het vergroten van kennis en bewustwording van de medewerkers op het gebied van fysieke belastbaarheid, gezond (werk-) gedrag en gezonde leefstijl, wordt dit vorm gegeven. Het doel is onder meer om preventief werk gerelateerde (fysieke) klachten te voorkomen en ook het ziekteverzuim structureel te verlagen. Het einddoel is duurzame inzetbaarheid en het verbeteren van vitaliteit en gezondheidsvaardigheden.

De noodzaak van deze aanpak blijkt wel uit de gerealiseerde verzuimcijfers over 2023. Zo lag het verzuimpercentage van de Wsw op gemiddeld 14,8% (2022 - 14,4%) en dat van Beschut werk op 12,3% (2022 - 13,5%). Hoewel de verzuimpercentages aan de hoge kant lijken, liggen deze wel ruimschoots onder het landelijke gemiddelde van 16,3% voor de Wsw en 13,4% voor beschut werk.

2.1.1 Overzicht van baten en lasten programma 'Werk'

Het overzicht van baten en lasten 2023 van het programma 'Werk' is in navolgend overzicht weergegeven en sluit met een gerealiseerd resultaat van € 988.681 negatief.

Programma 'Werk' overzicht van baten en lasten:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Opbrengsten			
Netto omzet	10.571.120	10.009.650	561.470
Bijdragen uitvoeringskosten Wsw gemeenten	18.876.956	17.288.522	1.588.434
Overige opbrengsten	2.042.993	2.397.777	-354.784
Totaal opbrengsten	31.491.068	29.695.949	1.795.120
Personeelskosten Wsw en beschut werk			
Bruto lonen	16.482.250	15.609.066	873.183
Lage inkomens voordeel (LIV)	-356.083	-323.494	-32.589
Sociale lasten en pensioenpremies	4.273.014	4.235.671	37.343
Uitkeringen	-384.037	-	-384.037
Vervoerskosten	441.393	478.281	-36.888
Overige kosten	369.886	282.527	87.359
Werkgeverssubsidies begeleid werken (Wsw)	113.260	104.421	8.839
Totaal personeelskosten Wsw en beschut werk	20.939.683	20.386.473	553.210
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	4.596.052	4.161.129	434.923
Sociale lasten en pensioenpremies	1.390.705	1.139.087	251.618
Vervoerskosten	141.509	143.250	-1.741
Overige kosten	780.276	252.534	527.742
Doorbelaste loonkosten	86.004	-	86.004
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	6.994.546	5.696.000	1.298.546
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	653.820	802.693	-148.874
Rente	53.099	65.704	-12.605
Huur	720.371	470.500	249.871
Onderhoudskosten	1.053.588	926.000	127.588
Energieverbruik	1.173.498	586.125	587.373
Belastingen en verzekeringen	383.347	361.063	22.283
Algemene kosten	834.161	768.493	65.668
Diverse lasten	44.655	-	44.655
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	4.916.540	3.980.578	935.962
Totaal kosten	32.850.769	30.063.051	2.787.718
Doorbelaste kosten	-367.103	-367.103	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	3.917	-	3.917
Totaal gerealiseerd resultaat	-988.681	0	-988.681

2.1.2 Toelichting

De bedrijfsactiviteiten van het programma Werk realiseerde bijna € 1,8 miljoen meer opbrengsten dan begroot, hoofdzakelijk vanwege een forse bijstelling van het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie (I-up). De opbrengsten per bedrijfs onderdeel zijn in het onderstaande overzicht weergegeven.

Programma 'Werk' opbrengsten:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Verschil B - W
Netto omzet			
Detacheren	2.357.146	2.399.600	-42.454
Schoonmaak en Parkeerbeheer	1.095.739	992.500	103.239
Groen, Grafisch en Techniek	2.736.336	2.432.000	304.336
Beschut werk en Post	2.040.896	2.147.842	-106.946
Duurzame activiteiten: Kringloop en Kleding	1.536.144	1.414.370	121.774
Duurzame activiteiten: Fietsdepot	198.901	150.000	48.901
Overig	605.957	473.338	132.619
Totaal netto omzet	10.571.120	10.009.650	561.470
Gemeentelijke bijdragen uitvoeringskosten Wsw	18.876.956	17.288.522	1.588.434
Overige opbrengsten			
Beschut werk: vergoeding begeleidingskosten	565.866	474.681	91.185
Beschut werk: ontvangen loonkostensubsidies	1.146.073	1.161.850	-15.777
Beschut werk: aanvullende bijdragen gemeenten	237.082	711.246	-474.164
Overige baten	93.972	50.000	43.972
Totaal overige opbrengsten	2.042.993	2.397.777	-354.784
Totaal opbrengsten	31.491.068	29.695.949	1.795.120

De **netto omzet**, het deel van de opbrengsten dat met de eigen werksoorten wordt gegenereerd, lag met € 561.470 ruim boven begroting. In algemene zin wordt de hogere omzet verklaard door prijsindexeringen die in 2023 zijn doorgevoerd en die niet in die mate konden worden voorzien in de begroting 2023. Dit heeft te maken met de sterk opgelopen inflatie in deze verslagperiode. Meer specifiek en kijkend naar de afzonderlijke bedrijfsonderdelen lopen de resultaten sterk uiteen. Zo realiseerden de bedrijfsonderdelen Groen, Grafisch en techniek ruim € 300.000 meer netto omzet, waarbij vooral Groen en Grafisch goede resultaten boekten. Zo heeft Groen de meerjarige contractactiviteiten voor de gemeente Heemstede kunnen uitbreiden en daarmee meer omzet gerealiseerd. Het onderdeel Grafisch lijkt, na een aantal jaren van afnemende omzet, de weg omhoog weer gevonden te hebben. De afzetmogelijkheden en marktomstandigheden zijn in 2023 aanzienlijk verbeterd. Ook de duurzame activiteiten van Kringloop, Kleding en het Fietsdepot deden het goed, ondanks het feit dat de kringloopwinkel in Haarlem afzet moest inleveren vanwege de bouwwerkzaamheden in het omliggende gebied. Beschut werk, het onderdeel dat voor een groot deel omzet realiseert met de fabricage van Secrid-wallets, realiseerde daarentegen een lager dan begrote netto omzet. Dit houdt verband met de afgenomen afzet van de wallets als gevolg van de economische ontwikkelingen, lees afnemende consumentenbestedingen.

De hogere **gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van de Wsw** +/- € 1.588.434, vloeit voort uit de bijstelling van de Wsw-subsidie, Wsw-deel I-uP, in de meicirculaire van 2023. De Wsw-subsidie wordt door de GR-gemeenten een-op-een doorgegeven aan Spaarne Werkt, ter dekking van de uitvoeringskosten. De hoge aanpassing van de Wsw-subsidie in 2023, houdt verband met de forse toename van de Wsw-lonen.

De lagere **overige opbrengsten** -/- € 354.784 hangen geheel samen met de lagere aanvullende gemeentelijk bijdrage voor Beschut werk. Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 2.3.2.

Personeelskosten De personeelskosten van het ambtelijk personeel overschrijden de begroting met € 1.298.546. Dit wordt verklaard door de hogere personele bezetting en hogere loonkostenontwikkeling, zie voor een meer uitgebreide toelichting paragraaf 1.3.

Overige kosten De overige (bedrijfs-) kosten overschrijden de begroting met € 935.962. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van de hogere kosten van energie, +/- € 587.373 en algemene kostenstijging vanwege de sterk opgelopen inflatie, zie voor een meer uitgebreide toelichting paragraaf 1.3.

Personele bezetting (ambtelijk):

	2023 Werkelijk		2023 Begroting		2023 Verschil	
	Personen	Fte	Personen	Fte	Personen	Fte
Werk	62	56,1	63	56,4	-1	-0,3
Werk Kringloop en Kleding	21	14,6	8	6,4	13	8,2
Personele bezetting	83	70,8	71	62,8	12	8,0

Voor een nadere toelichting op de personele bezetting wordt verwezen naar paragraaf 1.3.

2.1.3 Bedrijfsonderdelen programma 'Werk'

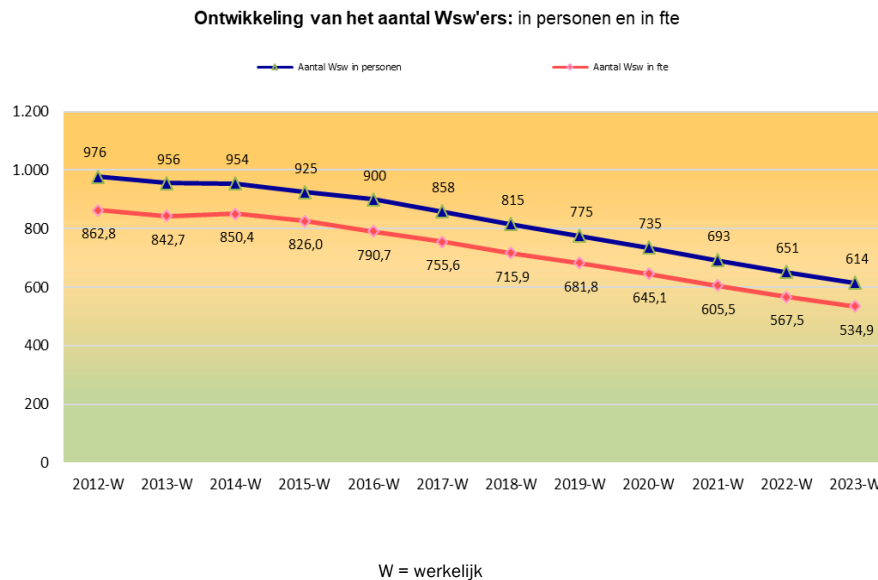
In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de uitvoering van de Wsw en Beschut werk.

2.1.3.1 Uitvoering Wet sociale werkvoorziening (Wsw)

Structurele krimp Wsw De trendmatige afname van de Wsw-populatie heeft zich wederom bestendigd. Zo zijn er in 2023 gemiddeld 37 Wsw'ers uitgestroomd. In de meeste gevallen is de reden voor de uitstroom pensionering maar er zijn ook andere verklaringen waaronder, uitstroom wegens langdurige ziekte, overlijden of, in incidentele gevallen, verhuizing naar een andere gemeente. De invoering van de 'Regeling Vervroegd Uittreden', die voortvloeit uit de cao-Wsw, draagt ook bij aan de afname van het bestand. Desalniettemin waren er in 2023 nog gemiddeld 614 Wsw'ers (534,9 fte) werkzaam bij Spaarne Werkt.

De afname van de personele bezetting Wsw voltrekt zich min of meer gelijkmatig gespreid over alle onderdelen van de organisatie. Binnen alle werkunits was in 2023 sprake van uitstroom van Wsw'ers. Het is de taak en de uitdaging van het management om de krimp van het personeels-

bestand Wsw goed te managen en de balans tussen mens en werk in evenwicht te houden. In de onderstaande grafiek is het verloop van het aantal Wsw'ers over de jaren weergegeven:

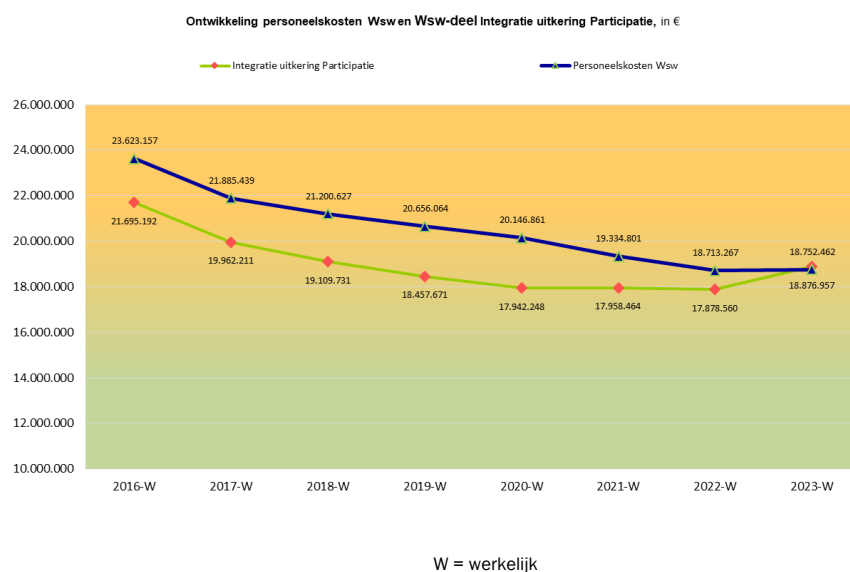

Een belangrijke uitdaging voor Spaarne Werkt is de uitstroom van ervaren Wsw-medewerkers die, als meewerkend voorman, een belangrijk deel van de dagelijkse aansturing voor hun rekening nemen. Deze uitstroom werd in het verleden meestal gecompenseerd door jongere Wsw'ers klaar te stomen voor deze functies. Het komt echter steeds meer voor dat het onvermijdelijk is om de opengevallen plek in te vullen met reguliere, ambtelijke medewerkers. Dit beperkt de mogelijkheid om de ambtelijke bezetting in gelijke tred met de krimp van de Wsw terug te brengen en leidt tot relatieve kostenstijging van de kosten van het ambtelijk personeel. De operationele marge van de bedrijfsactiviteiten komt hierdoor mede onder druk te staan.

Naast het wegvallen van ervaren Wsw-medewerkers die als meewerkend voorman functioneren vormt de inzetbaarheid van de Wsw-populatie een steeds grotere uitdaging. De fysieke gezondheid van de Wsw-populatie neemt met de jaren af. Per 1 januari 2024 was meer dan 60% van de Wsw'ers 55 jaar of ouder. Dit is ook te merken aan het toenemende ziekteverzuim, dat dit jaar uitkwam op 14,8%. In 2022 lag dat nog 0,4% lager, op 14,4%. Een analyse van de verzuimcijfers leert dat met name de toename van het lange en middellange verzuim hierbij een rol speelt. Zoals hiervoor reeds beschreven wordt met het programma 'Duurzame inzetbaarheid' getracht de inzetbaarheid op peil te houden.

Wsw-deel Integratie-uitkering Participatie	De Wsw-subsidie die SW-bedrijven van de gemeenten ontvangen, het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie (I-uP), laat de laatste jaren een relatieve toename zien ten opzichte van de personeelskosten van de Wsw, e.e.a. ook blijkend uit de forse aanpassing van de Wsw-deel I-uP bij de meicirculaire van 2023. Dit is een bemoedigende ontwikkeling voor sociaal
--	--

ontwikkel-bedrijven omdat ook Spaarne Werkt nauwelijks invloed heeft op de personeelskosten van de Wsw. Immers die worden bepaald door de, op landelijk niveau, af te sluiten cao-Wsw. Anderzijds komt de toekenning van het Wsw-deel I-uP tot stand op basis van een verdeelmodel, wat mede afhankelijk is van beleidsmatige keuzes op 'Haags niveau'. Het hierdoor ontstane subsidie-tekort of -overschot is daarmee een gegeven. Spaarne Werkt noch de aangesloten gemeenten hebben daadwerkelijk invloed op de hoogte van de loonkosten of de Wsw-subsidie. In onderstaande grafiek is het verloop van de personeelskosten Wsw in relatie tot het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie over de jaren weergegeven:

Het subsidieoverschot is voor dit jaar becijferd op € 124.496 positief. Dit is dus een omslag in vergelijking tot voorgaande jaren waarin sprake was van een tekort. Uit de grafiek blijkt een duidelijke tendens van een jaarlijks afnemend tekort, naar nu zelfs een overschot. Dit is heeft vooral te maken met de zogenaamde prijs- en volume effecten. Dit laatste komt erop neer dat de subsidie die in een jaar minder hoeft te worden uitgekeerd, omdat er meer Wsw'ers zijn uitgestroomd dan eerder berekend op basis van de modellen van het Ministerie, wordt teruggegeven aan sociaal ontwikkel bedrijven en wordt verdeeld naar rato van de overblijvende aantallen per gemeente. Of deze ontwikkeling zich in de komende jaren inderdaad zal voorzetten is geheel afhankelijk van de ontwikkeling van de loonkosten en verdere besluitvorming over de hoogte van de I-uP. Het is echter een belangrijke ontwikkeling die er toe bijdraagt dat de uitvoering van de Wsw voor de aangesloten gemeenten zoveel als mogelijk kostendekkend wordt gemaakt.

Wsw-deel I-uP per gemeente:

	2023 Wsw-deel (I-uP) Werkelijk	2023 Wsw-deel (I-uP) Begroot	2023 Wsw-deel (I-uP) Verschil
Bloemendaal	835.483	735.123	100.360
Haarlem	16.131.911	14.737.034	1.394.877
Heemstede	1.260.825	1.271.200	-10.375
Zandvoort	648.737	545.164	103.573
	18.876.956	17.288.522	1.588.434

Uitvoeringskosten Wsw De aangesloten gemeenten dragen elk voor hun deel bij in de uitvoeringskosten van de Wsw. Het totaal van de uitvoeringskosten is de optelsom van alle opbrengsten en kosten die gerelateerd zijn aan de uitvoering van de Wsw en de overige programma's, inclusief de loonkosten Wsw. De bijdrage per deelnemende gemeente komt overeen met de verdeling van de bedragen van het Wsw-deel I-uP uit het Participatiebudget. Er is over 2023, bovenop de door het Rijk verstrekte Wsw-subsidie, door de GR-gemeenten geen additionele bijdrage verstrekt.

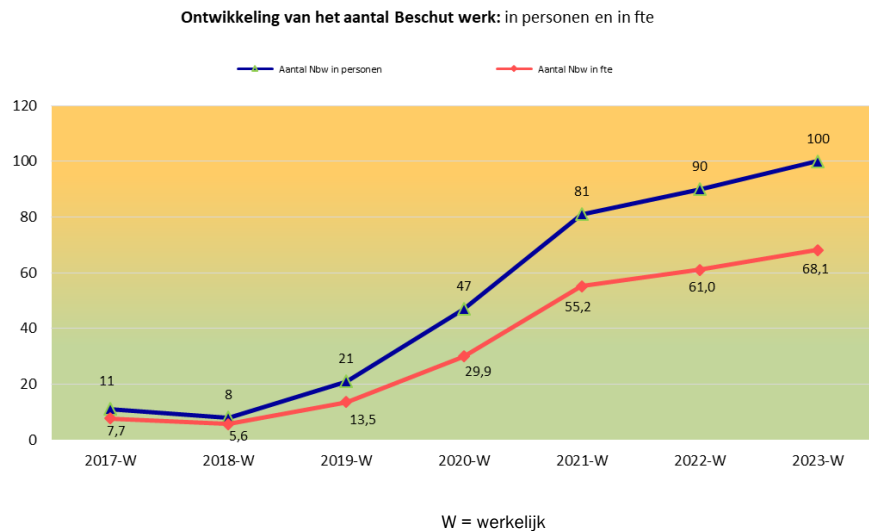
2.1.3.2 Uitvoering 'Beschut werk'

Uitvoering Beschut werk In tegenstelling tot de afname van de Wsw-populatie neemt het aantal medewerkers Beschut werk, de nieuwe doelgroep uit de Participatiewet, juist toe. Beschut werk is expliciet bedoeld voor die groep mensen die wel beschikt over enig arbeidsvermogen, maar nog uitsluitend kunnen werken in een beschutte werkomgeving. Het gaat hierbij om mensen die een dusdanige mate van begeleiding en/of aanpassing van het werk nodig hebben, dat dit redelijkerwijs niet van een werkgever kan worden verwacht. Spaarne Werkt voert deze regeling voor de deelnemende gemeenten uit, waarbij cliënten uit deze doelgroep binnen het programma 'Werk' op verschillende bedrijfsonderdelen worden ingezet.

De doelgroep Beschut werk betreft mensen die weliswaar arbeidsvermogen hebben maar die (nog) niet in een reguliere baan kunnen werken, ook niet met extra begeleiding en ondersteuning. Zij hebben uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Dit brengt met zich mee dat de kosten per werkplek hierdoor aanzienlijk hoger liggen dan die van de reguliere Wsw-medewerkers.

Bij de intake van kandidaten Beschut werk wordt door de assessoren van het onderdeel re-integratie veel aandacht besteed aan de inzetbaarheid van de betreffende kandidaten. Er wordt goed beoordeeld op welke werksoorten deze mensen kunnen worden geplaatst. Uit ervaring blijkt dat niet alle werksoorten even geschikt zijn voor deze mensen. Echter omdat Spaarne Werkt beschikt over een palet aan werksoorten zijn er voldoende mogelijkheden om deze mensen goed in te passen in de leer- werkprocessen en werksoorten die worden geboden, al dan niet met de be-

nodigde werkplekaanpassingen. Per ultimo 2023 waren er 106 Beschutwerkplekken gerealiseerd, een toename van 13 personen ten opzichte van de stand ultimo 2022. Plaatsing vindt vooral plaats binnen het bedrijfsonderdeel Beschut werk en relatief minder binnen andere bedrijfsonderdelen zoals Groen en Detacheren.

In de bovenstaande grafiek is het verloop van de aantallen medewerkers Beschut werk, in personen en fte, over de jaren 2017 tot en met 2023 weergegeven.

Kosten en financiering

De kosten van Beschut werk bestaan voor het grootste deel uit loonkosten, dit jaar circa € 2,2 miljoen. Daarnaast worden uitvoeringskosten gemaakt voor (intensieve) begeleiding, noodzakelijke werkplekaanpassingen en infrastructuur. De loonkosten worden bepaald door de arbeidsvoorwaarden die voortvloeien uit de cao 'Aan de Slag', zoals die zijn overeengekomen met de VNG en de vakbonden. Deze cao voorziet onder andere in een salariering op het niveau van het minimum loon of, afhankelijk van de inschaling, iets daarboven met een pensioenregeling bij het PWRI. Op de hoogte van de loonkosten heeft Spaarne Werkt weinig tot geen invloed.

De werkgevers die Beschut werkenden in dienst nemen, zo ook Spaarne Werkt, worden in de loonkosten tegemoetgekomen met een loonkostensubsidie (LKS). De hoogte van de LKS wordt bepaald aan de hand van een objectieve loonwaarde-meting die door het UWV wordt uitgevoerd. Daarbij geldt een minimumloonwaarde van 30% en een maximum van 70%. In de begroting 2023 is uitgegaan van een gemiddelde loonkostensubsidie van 53%, in werkelijkheid wordt dit niet gehaald ligt dit percentage onder de 50%. De loonkostensubsidie die Spaarne Werkt ontvangt is sowieso, bij lange na, niet toereikend om de loonkosten, tezamen met de kosten voor de organisatie van de uitvoering van Beschut werk, volledig te dekken.

Het structurele tekort Beschut werk legt een zware last op het beschikbare Participatiebudget van de deelnemende gemeenten en noodzaakt tot efficiënte uitvoering van deze regeling. In samen-

Taakstelling Beschut werk werking met de deelnemende gemeenten is daarom, bij het opstellen van de begroting een ontwikkelopgave gedefinieerd, die uiteindelijk moet leiden tot een meer kostendekkende uitvoering. De financiële taakstelling uit deze ontwikkelopgave komt erop neer dat het tekort, wat in de begroting is begroot op € 711.243, in 2023 met 2/3 wordt teruggebracht. De opzet is om in drie jaar toe te werken naar een kostendekkende uitvoering van Beschut werk. Voor 2023 is deze taakstelling dus € 474.164. In de basis zijn er drie elementen waarop gestuurd kan worden, dit zijn:

- Verhogen van het percentage loonkostensubsidie, door het verbeteren van de systematiek van loonwaardebepaling, in samenwerking met het UWV
- Optimaliseren van de inzetbaarheid en verdien capaciteit
- Efficiëntere uitvoering en begeleiding van deze doelgroep

De tot nu toe behaalde resultaten stellen echter niet tot tevredenheid. Het blijkt niet haalbaar om het tekort verder terug te dringen. Dit heeft verschillende oorzaken. Ten eerste is het moeilijk om het percentage van de loonkostensubsidie te verhogen. Zoals gezegd is Spaarne Werkt bij het bepalen van de hoogte van de loonkostensubsidie geheel afhankelijk van het UWV, die de objectieve loonwaardebepaling uitvoert. In veel gevallen blijkt dat de loonwaarde door het UWV hoger wordt vastgesteld dan in de dagelijkse praktijk tot uitdrukking komt. Dit betekent dat er feitelijk te weinig loonkostensubsidie wordt ontvangen. In 2023 lag dit gemiddeld onder de 50%. Deze problematiek is niet specifiek voor Spaarne Werkt maar wordt ook landelijk erkend. In de gesprekken met het verantwoordelijke Ministerie wordt door de brancheorganisatie van SW-bedrijven (Cedris) ook aangevoerd dat het beter is om de systematiek van loonwaardebepaling te vervangen door een vaste loonkostensubsidie. Dit draagt tevens bij aan een veel efficiëntere uitvoering van de regeling. Ten tweede moet worden vastgesteld dat de verdien capaciteit van deze doelgroep, d.w.z. de toegevoegde waarde die deze mensen realiseren met bedrijfsactiviteiten, veel lager ligt dan die van de reguliere Wsw'ers. Zo zijn er een minimumaantal van de medewerkers gedetacheerd bij extern werkgevers. Bij de doelgroep van de Wsw'ers is dit, ter vergelijking, ruim 30%. Tot slot laat een efficiënte uitvoering van deze regeling ook nog te wensen over. De belangrijkste oorzaak hiervan ligt in het hoge ziekteverzuim, ruim 12,3%, waardoor veel interventie van de verzuimbegeleiding noodzakelijk is, met alle administratieve rompslomp van dien. Samen vattend komt het voorgaande erop neer dat het een zeer moeilijke opgave is om tot verbetering te komen. Dit heeft ertoe geleid dat de taakstelling ook niet is niet gerealiseerd. Het gerealiseerde tekort komt in 2023 uit op circa € 650.000, waarbij rekening is gehouden met alle toerekenbare kosten en opbrengsten.

Vanuit financieel perspectief is de uitvoering van Beschut werk dus nog steeds nadrukkelijk een punt van zorg. Te meer omdat per 1 januari 2024 het minimumloon, na de forse verhoging van 14,28% over 2023 en wat op de gehele populatie van toepassing is, wederom met 4,56% is verhoogd. Dit leidt tot hogere loonkosten en derhalve tot een toename van het tekort. Het feit dat de uitvoering van Beschut werk structureel niet kostendekkend is, is een landelijk en bekend probleem. In verschillende gremia wordt overleg gevoerd om te komen tot een betere financiering.

De eerste tekenen van verbetering zijn inmiddels zichtbaar, blijkend uit de recentelijke verhoging van de vergoeding voor begeleidingskosten.

2.1.3.3 Duurzame activiteiten gericht op werk

Met de duurzame activiteiten gericht op werk beschikt Spaarne Werkt over een waardevolle loot binnen het activiteitenportfolio. Met dit bedrijfsonderdeel wordt een tweeledige maatschappelijke doelstelling gerealiseerd. Enerzijds zijn deze activiteiten ondersteunend aan de realisatie van de doelstellingen van de Participatiewet, omdat wordt voorzien in gevarieerde leer-werkplekken met een reële kans op uitstroom naar regulier werk. Anderzijds worden met deze activiteiten ook duurzaamheidsdoelstellingen gerealiseerd, zoals het hergebruik van textiel en ingezamelde huisraad, het scheiden van waardevolle afvalstromen en hergebruik van materialen. De duurzame activiteiten bestaan uit de volgende onderdelen:

- Kledingsortering
- Kringloopactiviteiten van de 'Snuffelmug'
- Logistiek centrum Waarderpolder

Kringloop en Kleding-sorteren	De kringloopactiviteiten van 'De Snuffelmug', in combinatie met kledingsortering, realiseerde met ruim € 1,4 miljoen het grootste deel van de netto omzet van de duurzame activiteiten. Deze opbrengst wordt verkregen met de kringloopwinkels van 'De Snuffelmug' in Schalkwijk en Heemstede, die regionaal een goede bekendheid genieten met een vaste toestroom van klanten en daaruit voortvloeiende inkomsten. Op drukke dagen vinden honderden betalende klanten hun weg naar de winkels, waarbij navenante omzetten worden gerealiseerd. In aanvulling hierop wordt op contractuele basis binnen de regio textiel en huisraad ingezameld die binnen de eigen kringloopwinkels wordt afgezet. De markt voor tweedehands textiel heeft zich in 2023 weer volledig hersteld van de slechte situatie van de afgelopen jaren. Zo lieten de tarieven voor textiel weer toename zien naar een meer acceptabel niveau en zijn de afzetmogelijkheden, zowel in de eigen winkels als naar marktpartijen, aanzienlijk verbeterd. Ook de kringloopwinkels van 'De Snuffelmug' in Heemstede en Haarlem draaiden aanzienlijk beter dan vorig jaar. Beide winkels realiseerde een hogere netto omzet van circa € 80.000, totaal € 170.000, dan in vergelijking tot het voorgaande jaar, ondanks het feit dat 'De Snuffelmug' in Haarlem beperkingen ondervond van de omliggende bouwwerkzaamheden. Het was reeds bekend dat deze locatie zou moeten sluiten vanwege de gebiedsontwikkeling, maar dat heeft wel tot de nodige operationele problemen geleid en de afzetmogelijkheden beperkt. Inmiddels is de kringloopwinkel gesloten en is een nieuwe winkel geopend die is gevestigd aan de Riviéradreef in het winkelcentrum Schalkwijk. De vooruitzichten zijn veel belovend. De kringloopactiviteiten van 'De Snuffelmug' en kledingsortering kunnen, vanwege de aard van de
-------------------------------	--

Formatie bedrijfsactiviteiten, worden beschouwd als een zeer waardevolle activiteit die vele kansen voor mensen uit de doelgroep. De formatie wordt ingevuld met een gevarieerd palet aan arbeidskrachten, van vaste krachten, Wsw'ers en Beschut werkenden tot en met vrijwilligers. Het aantal reguliere vaste krachten is met 1,2 fte licht toegenomen naar 7,6 fte, ten opzichte van de begroting van 6,4 fte. Zie hiervoor het overzicht van de personele bezetting in paragraaf 2.1.2. Dit heeft vooral te maken met het feit dat het steeds moeilijker wordt om mensen uit de doelgroep direct in te zetten op reguliere functies. Er nog steeds een dringende behoefte aan mensen uit de doelgroep van de Participatiewet, waarbij de voorkeur uitgaat naar de inzet van loonkostensubsidie. Zo zijn garantiebannen bij uitstek geschikt om deze rollen te vervullen in combinatie met een re-integratietraject. Hoewel dit jaar een eerste aanzet is gemaakt, blijkt het tot op heden lastig om deze doelgroep in te zetten. Dit gegeven tezamen met het feit dat met de invoering van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) het veel moeilijker heeft gemaakt om op flexibele basis en tegen beperkte kosten personeel in te huren, heeft het aantal fte's dat op reguliere basis moet worden ingehuurd doen toenemen.

Fietsdepot Het fietsendepot richt zich op de dienstverlening rond het ophalen en verwerken van foutgeparkeerde fietsen binnen de gemeente Haarlem. Dit omvat het transport, de opslag en de duurzame verwerking van verwijderde fietsen. De activiteiten rond het fietsdepot worden in nauwe samenwerking met de gemeente uitgevoerd en bemenst met medewerkers uit de doelgroep van de Participatiewet die op verschillende onderdelen worden ingezet. Hiermee draagt het fietsdepot bij aan het vergroten van de participatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast krijgen de opgehaalde fietsen een duurzame bestemming, hetzij als tweedehands fiets, hetzij voor hergebruik van onderdelen of door middel van recycling van bruikbare materialen. Het fietsendepot realiseerde een netto omzet van bijna € 200.000 met een volledig dekkende exploitatie.

2.1.3.4 Opbrengst uit verhuur

Opbrengst uit verhuur Naast de omzet die door de werkunits wordt gerealiseerd vormt de **opbrengst uit verhuur** van bedrijfsruimte van het pand te Cruquius een additionele opbrengstencategorie. In totaal is in 2023 bijna € 400.000 (2022 € 409.726) aan opbrengsten uit verhuur van bedrijfsruimte gerealiseerd. Hier stond een begrote opbrengst tegenover van € 423.338. De gerealiseerde huuropbrengst is enigszins lager dan begroot omdat o.a. het huurcontract met het Noord-Hollands Archief is beëindigd.

Het benutten van de mogelijkheden om bedrijfsruimte te verhuren is een belangrijk element om de exploitatiekosten van het pand te Cruquius (de hoofdlocatie) te reduceren en daarmee het verdienvermogen te optimaliseren. Het blijkt echter niet altijd even makkelijk om de ruimtes die beschikbaar komen goed af te stemmen op de behoeften van potentiële huurders. Dat vergt vaak de nodige bouwkundige aanpassingen. Daarnaast wordt aan huurders ook gevraagd om mensen uit de doelgroep in te zetten voor hun eigen bedrijfsactiviteiten.

2.1.4 Maatschappelijke impact

Met de uitvoering van de Wsw en Beschut werk, wat in essentie gemeentelijke taken zijn die uit de wet voortvloeien, heeft het programma 'Werk' een grote maatschappelijk impact. Meer dan 700 mensen uit de regio ontlenen eigenwaarde aan participatie door middel van zinvol en betaald werk. Er wordt mensen reële kansen geboden op verdere ontwikkeling en perspectief op werk.

Sociaal ontwikkel-bedrijf

Voor de sociale ontwikkeling van deze mensen worden allerlei trajecten ingezet, zoals begeleiding, training en scholing, werken in een beschermde werkomgeving, groep- en individuele detachering of zelfs directe plaatsing op een zelfstandige baan in het bedrijfsleven. Dit leidt uiteindelijk tot persoonlijke groei wat zich vertaalt in meer welzijn, een betere gezondheid, een betere toekomst voor kinderen en minder criminaliteit. Kortom een meer inclusieve samenleving. Een onderdeel van de sociale ontwikkeling van deze mensen, met veelal beperkte capaciteiten, is ook de mogelijkheid om terug te kunnen vallen als het even niet lukt. Daarmee wordt voorkomen dat mensen langer uit de roulatie zijn en daardoor niet meer kunnen participeren.

De medewerkers van het programma 'Werk' worden ingezet op uiteenlopende bedrijfsactiviteiten en werksoorten. Deze diversiteit maakt het mogelijk dat medewerkers kunnen worden geplaatst op werkplekken waar zij het best tot hun recht komen en waar zij daadwerkelijk toegevoegde waarde hebben. Niet alleen voor zichzelf maar vooral ook voor de bedrijven en organisaties waarvoor het werk wordt gedaan of waar zij middels detachering zijn geplaatst. Daar komt bij dat de bedrijfsactiviteiten die gericht zijn op duurzaamheid niet alleen voorzien in zinvol werk, waarmee invulling wordt gegeven aan sociale ontwikkeling, maar ook bijdragen aan de maatschappelijke opgave rond duurzaamheid.

Duurzaamheid

De duurzame activiteiten gericht op werk, een speciaal onderdeel binnen het programma 'Werk', hebben een grote maatschappelijke impact in de regio. Zo is er dit jaar meer dan 2.100 ton aan huisraad en textiel verwerkt, waarvan 1.850 ton als product of grondstof is hergebruikt. De ingezamelde huisraad wordt ingeleverd bij de kringloopwinkels of aan huis opgehaald. Na sortering wordt ongeveer de helft van de ingeleverde huisraad als product verkocht, voornamelijk in de eigen kringloopwinkels, en vindt daarmee een nieuwe eigenaar. Mensen met een smalle beurs kunnen zichzelf voorzien van de noodzakelijke huisraad. Ruim 35% wordt gescheiden en in relevante stromen zoals hout, plastic, metaal, glas etc. gescheiden aangeboden aan de regionale afvalinzameling voor hergebruik van grondstoffen. Slechts circa 12% (256 ton) was niet geschikt voor grondstof voor hergebruik en is als restafval aangeboden bij de afvalverwerking.

Deze circulaire aanpak wordt ook gehanteerd bij de inzameling van textiel, op jaarbasis zo'n 800 ton. Dit wordt na een zorgvuldig sorteerproces als bruikbare kleding afgezet in de eigen kringloopwinkels of bij derden met duurzame of sociale doelstellingen en initiatieven. Reststromen die niet geschikt zijn voor product of grondstof worden hergebruikt. Opgeteld wordt meer dan 90% van de ingezamelde textiel opnieuw gebruikt en slechts 10%, circa 80 ton, wordt gescheiden aangeboden aan de regionale afvalverwerking.

2.2 Programma 'Re-integratie'

Kern-activiteiten Het bedrijfsonderdeel binnen Spaarne Werkt dat zich richt op het programma 'Re-integratie' is gespecialiseerd in het naar werk toeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit betreft vooral de doelgroepen van de Participatiewet, maar met name diegenen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. De kernactiviteiten betreffen job coaching, loopbaan-coaching, assessments, outplacements, 'Tweede Spoor'-trajecten en allerlei vormen van opleiding en training. Naast toeleiding naar werk krijgt arbeidsontwikkeling een steeds prominentere rol binnen het programma re-integratie. Arbeidsontwikkeling richt zich in eerste instantie op de doelgroep die bij Spaarne Werkt in dienst is; Wsw'ers, Beschut werkenden en in toenemende mate garantiebanen. Het doel is om met verschillende instrumenten en begeleiding de duurzame inzetbaarheid van werknemers te verbeteren.

De activiteiten van het programma Re-integratie speelden zich in 2023 af tegen de achtergrond van een gespannen arbeidsmarkt. Dit is goed voor mensen die een baan zoeken en het terugdringen van de werkloosheid, maar voor de re-integratie van kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt betekent dit een veel ingewikkelder speelveld. Zo waren er per ultimo 2023 371.000 werklozen in Nederland, wat overeenkomt met 3,6% van de beroepsbevolking. Daar tegenover stonden 410.000 vacatures. De vacaturegraad, d.w.z. het aantal openstaande vacatures per 1.000 banen, komt hiermee uit op 46. Het resultaat van de, zeg maar overspannen arbeidsmarkt is, dat er in 2023 minder aanmeldingen zijn geweest dan dat in het meerjaren kaderprogramma was voorzien, maar ook dat de kandidaten die wel zijn aangemeld een steeds grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Voor werkzoekende betekent deze situatie een grotere kans om een baan te vinden. De groep die hier echter niet in slaagde kon terecht bij Spaarne Werkt. Ondanks de grote vraag naar personeel blijkt het voor deze doelgroep nog steeds erg moeilijk om aan betaald werk te komen, juist vanwege deze grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Met de activiteiten rond preventie en bemiddeling, ten behoeve van de deelnemende gemeenten, heeft Spaarne Werkt getracht met de nodige extra inspanning en programma's ook deze categorie mensen verder te helpen. Naast de re-integratiedienstverlening op het vlak van preventie en bemiddeling, zijn in 2023 een reeks van aanvullende projecten en activiteiten uitgevoerd. Dit betreft onder andere:

- Project 'Aan de Slag' (statushouders)
- Project 'Perspectief Op Werk'
- Project 'Dichterbij dan je denkt'
- Regionale werkgeversservicepunt (WSP)
- Regionale mobiliteitsteam (RMT)
- Begeleiding doelgroep Beschut werk

2.2.1 Overzicht van baten en lasten programma 'Re-integratie'

In het onderstaande overzicht is het overzicht van baten en lasten weergegeven met de kosten en opbrengsten van het programma 'Re-integratie' over 2023:

Overzicht van baten en lasten programma 'Re-integratie':

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Opbrengsten			
Netto omzet	3.258.850	2.492.132	766.718
Overige opbrengsten	471.634	191.313	280.321
Totaal opbrengsten	3.730.484	2.683.444	1.047.040
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	1.902.566	1.731.070	171.496
Sociale lasten en pensioenpremies	602.483	474.033	128.450
Vervoerskosten	80.004	73.076	6.928
Overige personeelskosten	56.462	45.823	10.639
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	2.641.514	2.324.001	317.513
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	3.710	2.817	893
Rente	2	-	2
Huur	4.087	3.851	236
Onderhoudskosten	21.347	-	21.347
Energieverbruik	-	-	-
Belastingen en verzekeringen	429	-	429
Algemene kosten	127.361	63.500	63.861
Diverse kosten	-	-	-
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	156.935	70.168	86.767
Totaal kosten	2.798.449	2.394.169	404.280
Doorbelaste kosten	289.276	289.276	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	642.759	0	642.759

Financieel
resultaat

Het programma 'Re-integratie' realiseerde een goed resultaat van +/€ 642.759 positief. De begroting ging uit van een nettoresultaat van € nihil. Het positieve resultaat vloeit hoofdzakelijk voort uit hogere netto omzet uit re-integratie dienstverlening +/€ 766.718 en deels hogere overige opbrengsten +/€ 243.571 (ESF-subsidie). Daartegenover staat een overschrijding van de personeelskosten van het ambtelijk personeel van € 404.280, vanwege een hoger aantal fte's. De overige bedrijfskosten liggen boven begroting maar dit betreft vooral kosten voor het Werkgeversservicepunt waartegenover ook opbrengsten staan.

2.2.2 Toelichting

Opbrengsten

Er is meer **netto omzet** gerealiseerd dan in vergelijking tot de begroting +/- € 766.718. Vooral de reguliere re-integratiedienstverlening voor het contract preventie en bemiddeling ten behoeve van de deelnemende gemeenten, maar ook een aantal afzonderlijke re-integratieprojecten zijn met succes uitgevoerd. Dit betreft projecten zoals; 'AanDeSlag', voor statushouders, 'Perspectief Op Werk' en 'Dichterbij dan je denkt'. Met het project 'Aan de Slag', wat in samenwerking met stichting Vluchtelingenwerk werd uitgevoerd, werd +/- € 104.945 meer omzet gerealiseerd. Met dit project, dat ook gefinancierd wordt uit de budgetten van stichting Vluchtelingenwerk, worden de kansen op de arbeidsmarkt voor statushouders verbeterd. Werk is immers een zeer belangrijk onderdeel van het integratieproces van vluchtelingen statushouders. In onderstaand overzicht zijn de opbrengsten van 'Re-integratie' nader uitgesplitst:

Opbrengsten:

Programmarekening Re-integratie: opbrengsten

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Omzet			
Preventie en bemiddeling	2.488.761	2.102.553	386.208
Re-integratiedienstverlening IASZ	164.756	97.871	66.885
Project 'AanDeSlag' (statushouders)	249.945	145.000	104.945
DGR: jobcoaching Haarlem en Zandvoort	181.275	50.000	131.275
Dienstverlening 'aanvullend sociaal pakket' Haarlem (POW)	114.257	114.461	-204
Arbeidsmarkt gerelateerde projecten 'Startbanen' en 'Dichterbij dan je denkt'	61.165	95.448	-34.283
Aandeel partners in gezamenlijke activiteiten (WSP)	46.282	-	46.282
Overig	103.936	98.029	5.907
Totaal omzet	3.410.377	2.703.362	707.016
Kostprijs omzet	151.527	211.230	-59.703
Totaal netto omzet	3.258.850	2.492.132	766.718
Overige opbrengsten			
Beschut werk: vergoeding begeleidingskosten	228.063	191.313	36.750
Subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF)	243.571	-	243.571
Totaal overige opbrengsten	471.634	191.313	280.321
Totaal opbrengsten	3.730.484	2.683.444	1.047.040

De hogere **overige opbrengsten** +/- € 280.321 zijn vooral gerealiseerd met subsidie van het Europees Sociaal Fonds (ESF) € 243.571. Deze ESF-subsidie was niet begroot. In paragraaf 1.3 is reeds toegelicht wat de reden is van deze hoge ESF-subsidie.

Personeelskosten

De personeelskosten van het ambtelijk personeel overschrijden de begroting met € 317.513. Dit wordt vooral verklaard door een hoger aantal fte's (+/- 3,6 fte) in vergelijking tot de begroting. Er is meer personeel ingezet om de toegenomen vraag aan re-integratiediensten aan te kunnen. Daarnaast speelt bij de hogere loonkosten uiteraard ook de forse indexering van de cao-lonen een rol.

De overige (bedrijfs-) kosten overschrijden de begroting met € 86.767. Dit heeft vooral te maken

Overige kosten met de kosten voor het Werkgeversservicepunt. Hier tegenover staan ook opbrengsten van € 46.282, welke zijn opgenomen onder de overige opbrengsten.

Personele bezetting (ambtelijk):

	2023 Werkelijk		2023 Begroting		2023 Verschil	
	Personen	Fte	Personen	Fte	Personen	Fte
Personele bezetting	<u>36</u>	<u>30,8</u>	<u>34</u>	<u>26,7</u>	<u>2</u>	<u>4,0</u>

2.2.3 Maatschappelijke impact

Het bedrijfsonderdeel 'Re-integratie' vormt een essentieel onderdeel van Spaarne Werkt, het eigen dienstverlenende re-integratiebedrijf van de aangesloten gemeenten. 'Re-integratie' vervult voor deze gemeenten zowel een rol als opdrachtnemer als strategisch partner op het terrein van re-integratie. Daarnaast is 'Re-integratie' samenwerkingspartner in relatie tot diverse lokale en regionale organisaties in het sociaal domein.

De toegevoegde waarde van het onderdeel 'Re-integratie' is gebaseerd op drie elementen:

- 'Re-integratie' kent de werkzoekenden en heeft ruime ervaring en expertise opgebouwd gericht op de ontwikkeling van werkzoekenden en het bevorderen van uitstroom naar werk.
- 'Re-integratie' beschikt over een groot netwerk van werkgevers als bron van werk en maatschappelijke partners voor het aanbieden van alternatieven voor werk als vrijwilligerswerk en andere vormen van participatie. Re-integratie werkt hiertoe samen met het UWV en IJmond Werkt in het regionale werkgeversservice punt (WSP).
- Tot slot kent 'Re-integratie' de opdrachtgevers en is zij effectief in het beperken van de gemeentelijke lasten, omdat door uitstroom naar werk het aantal uitkeringen kan worden beperkt.

Resultaten re-integratie

Zoals in het voorgaande reeds genoemd is de situatie op de regionale arbeidsmarkt tamelijk overspannen. Mensen die kunnen en ook willen vinden hierdoor veel sneller een baan. Dit heeft er dit jaar toe geleid dat, evenals in het jaar daarvoor, het aantal kandidaten dat door de gemeenten werd aangemeld voor een re-integratietraject, achter bleef bij de uitgangspunten van het meer-jaren kaderprogramma (MJK). In het MJK is het aantal nieuwe aanmeldingen vastgesteld op circa 500. In werkelijkheid zijn er circa 400 kandidaten aangemeld. Deze ontwikkeling heeft ertoe geleid dat de doelstelling van het MJK, het uitvoeren van 950 re-integratietrajecten,

500 nieuwe aanmeldingen en 450 uit vorig jaar overlopende trajecten niet kon worden gehaald. In totaal hebben 641 kandidaten daadwerkelijk in een re-integratietraject gevolgd. Ondanks het feit dat er feitelijk minder trajecten zijn uitgevoerd dan in het MJK was voorzien, zijn er wel degelijk goede resultaten behaald bij de bemiddeling van werkzoekenden. In navolgend overzicht zijn de behaalde resultaten beknopt samengevat:

Overzicht behaalde resultaten preventie en bemiddeling:

Re-integratie trajecten	MJK 2022	Werkelijk 2022	MJK 2023	Werkelijk 2023	MJK 2024	MJK 2025	MJK 2026
Aantal mensen dat gedurende het jaar in een traject heeft gezeten	950	668	950	641	950	950	950
Gemiddelde trajectduur (maanden)	10	11	9	11	9	9	9
Aantal mensen dat duurzaam passend werk heeft gevonden	220	188	240	165	260	280	290
Percentage van de gestarte trajecten dat met duurzame uitstroom naar werk is afgerond *)	50%	58%	52%	61%	55%	57%	60%
Percentage van de aangemelde kandidaten dat start met traject	85%	81%	85%	85%	85%	85%	85%

*) Het percentage van het aantal gestarte en afgeronde trajecten dat met plaatsing is afgesloten.

Voor alle deelnemende gemeenten tezamen zijn dus in totaal 641 re-integratietrajecten uitgevoerd. Een bemoedigend gegeven is dat het percentage van de gestarte én beëindigde trajecten dat met duurzame uitstroom naar werk is afgerond met 61% hoger ligt dan begroot, maar ook is met 3% is toegenomen ten opzichte van 2022. Dus ook onder de gunstige omstandigheden op de arbeidsmarkt is het goed mogelijk om de categorie mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en die hier niet toe in staat is te begeleiden naar betaald werk, in totaal 165 personen. Voor een meer uitgebreidere rapportage over de resultaten van het programma re-integratie wordt verwezen naar de jaarrapportage van het programma.

Loonkosten-subsidie In tegenstelling tot voorgaande jaren is er dit jaar fors ingezet op loonkostensubsidies (LKS), ofwel garantiebanen. In totaal waren er dit jaar 32 personen met een garantiebaan in dienst bij Spaarne Werkt. De gemiddelde duur van een dienstverband ligt hierbij op 9 maanden. Wij ervaren de garantiebanen als een belangrijke toegevoegde waarde voor de re-integratie van een specifieke groep werkzoekenden. De extra coaching die wij in deze periode kunnen bieden is net het duwtje in de rug dat zij nodig hadden om zich in een reguliere setting staande te houden.

Arbeids-ontwikkeling In toenemende mate wordt arbeidsontwikkeling, voor de doelgroep die al bij Spaarne Werkt in dienst is, een factor van belang. Het doel daarbij is om de duurzame inzetbaarheid, in de breedste zijn des woords, te bevorderen. Hiertoe worden onder de titel 'coaching on the job'

heldere en binnen redelijke termijn haalbare doelen gesteld, die onder begeleiding van een team-leider en jobcoach worden gerealiseerd. Hierbij worden verschillende coaching instrumenten ingezet waaronder; e-learning, conversatieles, opleiding/training, Zorg/hulpverlening en snuffelstages. In totaal zijn er 169 coachtrajecten uitgevoerd voor 140 deelnemers. Iets meer dan de helft van de trajecten (89) is afgesloten en van de 89 afgesloten trajecten, is in 71% van de gevallen sprake van een succesvol traject.

Werkgevers
servicepunt

Tot slot is Spaarne Werkt, als 'founding partner' van het regionale Werkgevers Servicepunt Zuid-Kennemerland en IJmond (WSP), in belangrijke mate betrokken bij de opbouw van de organisatie van het WSP. Dit samenwerkingsverband waarin ook het UWV en IJmond Werkt deelnemen, vertegenwoordigt de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen, Zandvoort op de regionale arbeidsmarkt. De belangrijkste taak van het WSP is het verstrekken van informatie aan werkgevers over de arbeidsmarkt en het bieden van ondersteuning bij het aannemen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De dienstverlening is kosteloos.

2.3 Programma 'Onderwijs Jongeren'

Kern-activiteiten	Het Programma 'Onderwijs Jongeren', georganiseerd binnen het label 'Perspectief', biedt intensieve leerwerktrajecten voor jongeren tussen 16 en 27 jaar die het reguliere onderwijs niet aankunnen of uitvallen door andere omstandigheden en daardoor geen uitzicht hebben op regulier werk. Onder leiding van ervaren leermeesters en docenten gaan zij toch en direct vanaf de start aan het werk. 'Perspectief' vervult al vele jaren een cruciale rol in de uitvoering van het Haarlemse en regionale jeugdbeleid en vooral de bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Door middel van het bieden van passend onderwijs, binnen een hulpverleningskader, worden jongeren van 16 tot 27 jaar toegeleid naar de arbeidsmarkt. Veel jongeren tussen de 16 en 27 jaar hebben problemen en soms zijn die problemen zo groot dat het tot schooluitval en nog meer problemen leidt. De leerwerkbedrijven bieden onderwijs en begeleiding aan jongeren die de school hebben verlaten of dreigen te verlaten, geen diploma en/of startkwalificatie bezitten en/of geen uitzicht hebben op regulier werk. 'Perspectief' biedt deze jongeren een laatste kans om hun leven weer op de rails te krijgen. Op basis van maatwerktrajecten leren jongeren een vak onder intensieve begeleiding van ervaren en vakkundige leermeesters, docenten en trajectbegeleiders. Door op de praktijkgerichte werkzaamheden wordt veel kennis overgebracht. Jongeren hebben de keuze om te werken binnen een aantal eigen kleinschalige leerwerkbedrijven zoals; de restaurants 'De Ripper' en de 'De Kloosterkeuken', het bouwbedrijf 'De Adriaan', de cateringservices of het onderdeel Metaal.
Knelpunten	Het aantal jongeren dat een leerwerktraject volgt bij 'Perspectief' is de laatste jaren aan het dalen en structureel onvoldoende voor een kostendekkende exploitatie. Eerder is becijferd dat een aantal van minimaal 50 leerlingen noodzakelijk is om kostendekkend te kunnen draaien. De oorzaak van deze daling ligt in het feit dat vanuit het VO (Voortgezet Onderwijs) te weinig jongeren worden aangemeld, evenals vanuit het ROC. Er is wel een toename gerealiseerd bij de certificerende trajecten, maar het aantal van 50 is niet gehaald. Het aantal gerealiseerde leerwerktrajecten lag in 2023 op gemiddeld circa 42. Hoe de aanwas zich in de toekomst verder zal ontwikkelen is op dit moment niet te voorspellen. De oorzaken voor het achterblijven van de aantallen liggen met name op het vlak van de gunstige arbeidsomstandigheden, waardoor jongeren makkelijker aan het werk komen en andere alternatieven zoals; My Talent (ROC), trajecten bij werkgevers en passende onderwijstrajecten. Naast de afname van het aantal leerlingen is de constructie met Nova College, die in de praktijk lijkt op een Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL), met een praktijkdeel van circa 4 dagen, maar in feite een BOL-variant is (Beroeps Opleidende Leerweg), door aanscherping van regelgeving en controles door de Inspectie, niet langer haalbaar. Het Nova College heeft aangegeven niet langer in een BOL-variant verder te willen, maar de samenwerking voort te willen zetten in een BBL-variant. Hierbij moet het onderwijsdeel (1 dag) dan verzorgd worden door het Nova en het prak-

tijkdeel (4 dagen maximaal) door Spaarne Werkt. Deze omschakeling heeft financiële gevolgen voor Spaarne Werkt. De samenwerking in een BBL-constructie is namelijk duurder dan in een BOL-variant. In overleg met het bestuur is besloten om met ingang van het schooljaar 24/25 de BOL-financiering om te zetten in een BBL-financiering, waarbij de leerlingen dus in dienst komen bij Spaarne Werkt en loon zullen ontvangen.

In het licht van het dalend aantal leerlingen en het onderzoek naar mogelijkheden voor een duurzame toekomst voor Spaarne Werkt is besloten de activiteiten van restaurant 'De Ripper', te beëindigen. Jarenlang was restaurant 'De Ripper' een beeldbepalende factor in het portfolio van 'Perspectief', maar omdat het gewenste dienstenniveau van het restaurant, in combinatie met de services voor hotel 'Staats', niet langer zijn vol te houden met de beperkte bezetting van leerlingen en leermeesters, volgt nu dus sluiting. Daar staat tegenover dat restaurant 'De Kloosterkeuken', gevestigd in het monumentale Rosenstock Huessy Huis, in 2023 volledig is vernieuwd en voldoet aan de meest recente normen. Omdat de capaciteit van de 'De Kloosterkeuken' is opgewaardeerd zullen de restaurantactiviteiten worden geconcentreerd in één restaurant. De openingstijden zullen worden verruimd van 4 naar 5 dagen en het aantal couverts per avond wordt ook meer. Een bijkomend voordeel is dat de theorie van de opleiding ook op één plek kan worden geconcentreerd, wat een stuk efficiënter is dan het aanhouden van twee locaties. Per saldo blijft het aantal beschikbare leerplekken gelijk.

2.3.1 Overzicht van baten en lasten programma 'Onderwijs Jongeren'

Financieel resultaat	'Perspectief' sluit 2023 af met een gerealiseerd resultaat van € 294.207 negatief. Hogere personeelskosten van de ambtelijke medewerkers, hogere overige bedrijfskosten en in mindere mate de lagere overige opbrengsten, zijn hiervan de oorzaak. In het navolgende overzicht is het overzicht van baten en lasten van het programma 'Onderwijs Jongeren' weergegeven:
----------------------	---

Overzicht van baten en lasten programma 'Onderwijs Jongeren':

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Opbrengsten			
Netto omzet	425.074	405.800	19.274
Overige opbrengsten	846.951	900.134	-53.183
Totaal opbrengsten	1.272.026	1.305.934	-33.909
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	767.123	696.648	70.475
Sociale lasten en pensioenpremies	236.753	185.360	51.393
Vervoerskosten	25.561	35.241	-9.680
Overige personeelskosten	13.472	14.010	-538
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	1.042.909	931.259	111.650
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	18.040	22.248	-4.208
Rente	-380	-	-380
Huur	120.095	119.500	595
Onderhoudskosten	71.835	62.350	9.485
Energieverbruik	132.075	32.100	99.975
Belastingen en verzekeringen	58.459	9.650	48.809
Algemene kosten	45.047	51.000	-5.953
Diverse kosten	326	-	326
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	445.497	296.848	148.649
Totaal kosten	1.488.406	1.228.108	260.298
Doorbelaste kosten	77.827	77.827	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	-294.207	0	-294.207

2.3.2 Toelichting

Opbrengsten

De gerealiseerde **netto omzet** kwam met € 19.274 hoger uit dan begroot, ondanks het feit dat restaurant 'De Kloosterkeuken' enkele maanden was gesloten wegens grootschalige verbouwing. Oplopende prijzen vanwege de inflatie resulteerde in toename van de kostprijs van de omzet, met name ingrediënten, maar dit werd meer dan gecompenseerd door een hogere bruto omzet. Vooral de cateringservices, voor de gemeenten Heemstede en Bloemendaal, springen daarbij in het oog. Door intensivering van de activiteiten en goede contractafspraken werd ruim € 115.000 meer bruto omzet gerealiseerd dan begroot.

De gerealiseerde **overige opbrengsten** stonden onder druk door vooral de achterblijvende onderwijssubsidies en diplomavergoedingen, € 53.183 minder dan begroot. Zoals hiervoor aangehaald, blijft het aantal leerlingen structureel achter bij de verwachtingen, wat zich vertaalt in lagere onderwijssubsidies. Voor wat betreft de gemeentelijke subsidie geldt dit in principe ook, echter hier is voor dit jaar met het Leerplein overeengekomen dat als het aantal leerlingen achterblijft bij de begroting, dat de gemeentelijke subsidie voor het tekort door het Leerplein wordt aangevuld. De door de EU beschikbaar gesteld ESF-subsidie, voor het project 'EUSF20250-Toeleiding naar en behoud van werk', kon geheel worden gerealiseerd op basis van de gemaakte

projectkosten. Inclusief de overloop van gerealiseerde subsidie uit het voorgaande ESF-project resulteerde dit in € 83.618 meer ESF-subsidie dan begroot. In onderstaand overzicht zijn de opbrengsten van 'Perspectief' nader uitgesplitst:

Opbrengsten:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Verschil B - W
Omzet			
Omzet restaurants 'De Ripper' en 'De Kloosterkeuken'	482.072	450.000	32.072
Omzet certificering (catering)	205.173	90.000	115.173
Omzet bouwbedrijf 'Adriaan'	1.004	25.000	-23.996
Omzet overig	143.255	150.000	-6.745
Totaal omzet	831.503	715.000	116.503
Kostprijs omzet	406.429	309.200	97.229
Totaal netto omzet	425.074	405.800	19.274
Overige opbrengsten			
Onderwijssubsidies en diplomavergoedingen	122.452	260.000	-137.548
Gemeentelijke subsidies	333.247	332.500	747
Subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF)	391.252	307.634	83.618
Diverse opbrengsten	-	-	-
Totaal overige opbrengsten	846.951	900.134	-53.183
Totaal opbrengsten	1.272.026	1.305.934	-33.909

Personeelskosten

De personeelskosten van het ambtelijk personeel overstijgen de begroting met € 111.650. Dit wordt deels verklaard door de loonstijging die uit de cao-SGO voortvloeit, zie toelichting paragraaf 1.3, en deels door een hoger aantal fte's (+/- 0,8 fte) in vergelijking tot de begroting. Daar staat tegenover dat er 1,2 fte werkzaam zijn geweest voor het ROC Nova college en de gemeente Haarlem. De personele lasten van deze 1,2 fte zijn door deze partijen ook vergoed maar verantwoord onder de opbrengsten.

Overige kosten

De overige (bedrijfs-) kosten liggen, met een overschrijding van € 148.649, aanzienlijk boven begroting. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de kosten van energieverbruik en hogere kosten van belastingen en verzekeringen. Dit laatste betreft de kosten van niet aftrekbare btw, die als gevolg van een groter aandeel van niet belaste prestaties, hoger waren dan begroot.

Personele bezetting (ambtelijk):

	2023 Werkelijk		2023 Begroting		2023 Verschil	
	Personen	Fte	Personen	Fte	Personen	Fte
Personele bezetting	15	11,8	15	11,1	-	0,8

2.3.3 Maatschappelijke impact

Succesvol met lastige groep 'Perspectief' zet zich al ruim 20 jaar in voor jongeren van 16 tot 27 jaar met een stapeling van persoonlijke, sociaal maatschappelijke problemen. In samenwerking met onder meer het ROC Nova College, SVOK, het Leerplein en Kenter Jeugdzorg biedt 'Perspectief' aan jongeren maatwerktrajecten gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en het leren van een vak. Veel jongeren hebben hierdoor in de afgelopen jaren uiteindelijk werk gevonden en een behoorlijk bestaan opgebouwd. De maatschappelijke baten van de investeringen in deze doelgroep jongeren zijn dus groot. De inspanningen van 'Perspectief' zijn succesvol omdat ruim driekwart van de deelnemers uitstroomt naar werk. Door te voorkomen dat jongeren ontsporen, kunnen anderzijds de maatschappelijke kosten aanzienlijk worden beperkt. Gemiddeld genomen waren er circa 44 jongeren in een traject opgenomen. Van deze jongeren zijn er uiteindelijk 25 uitgestroomd naar werk, een vervolgopleiding of een re-integratietraject.

Het aantal leerwerktrajecten bleef achter bij de verwachtingen omdat er in 2023 onvoldoende jongeren werden aangemeld. Deze problematiek is onder de aandacht van het management en in samenwerking met het Leerplein wordt gezocht naar alternatieve oplossingen. 'Perspectief' gaat uit van een minimum van circa 50 leerlingen om het programma goed vorm te kunnen geven en kostendekkend te kunnen draaien.

... en kansen creëren De investeringen van 'Perspectief' werken niet alleen preventief. Driekwart van de jongeren die deelnemen aan trajecten vinden werk en vaak lukt het deze jongeren ook hun opleiding af te ronden. Perspectief biedt jongeren de keus tussen een ontwikkelingstraject gericht op het behalen van een startkwalificatie, in nauwe samenwerking met het ROC Nova College, of het verkrijgen van certificaten door leren 'on the job' van functionele vaardigheden waarmee jongeren toch kansen hebben op de arbeidsmarkt. De maatschappelijke waarde van een startkwalificatie is berekend op € 70.000 per jongere. In totaal behaalde 12 jongeren een MBO-1 of MBO-2 diploma en daarnaast nog een aantal jongeren een certificaat. Voor een deel van de jongeren geldt immers dat een volledige mbo-opleiding uiteindelijk niet haalbaar is. 'Perspectief' biedt voor deze jongeren door middel van een certificeringsprogramma mogelijkheden om op alternatieve wijze startkwaliteiten te verzamelen voor participatie in reguliere werkprocessen. 'Perspectief' biedt jongeren niet alleen mogelijkheden om vakinhoudelijk kennis op te doen maar er is vaak ook ruimte voor vakken als Nederlands en rekenen en er wordt bovendien voorzien in studie- en loopbaanbegeleiding.

3 Gemeentelijke bijdragen per programma

In het voorgaande is uitgebreid ingegaan op de financiële en maatschappelijke aspecten van de uitvoering van de verschillende programma's van Spaarne Werkt. Op welke wijze dit zich financieel vertaalt in de afzonderlijk bijdragen van de deelnemende gemeenten wordt in dit hoofdstuk uiteengezet. In onderstaand overzicht zijn de gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente weergegeven:

Overzicht gemeentelijke bijdragen per programma:

Programma	Omschrijving	2023	2023	2023
		Werkelijk	Begroting	Verschil B - W
Werk	Uitvoering Wsw	18.876.956	17.288.522	1.588.434
Werk	Uitvoering Beschut werk	2.177.084	2.589.089	-412.005
Re-integratie	Kandidaten met grote afstand tot arbeidsmarkt	3.260.159	2.555.333	704.827
Totaal gemeentelijke bijdrage		24.314.200	22.432.944	1.881.255

De bijdragen van de deelnemende gemeenten komen in totaal € 1.881.255 hoger uit dan begroot. De verhoging van het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie met (I-uP) verklaart, met € 1.588.434, het merendeel van de hogere bijdrage. In paragraaf 2.1.3.2 zijn de achtergronden van deze forse aanpassing van het Wsw-deel (I-uP) reeds nader toegelicht. De dienstverlening van het programma Re-integratie, met name op het vlak van preventie en bemiddeling, heeft ook geresulteerd in een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten, ad. € 704.827. De bijdrage voor Beschut werk kwam daarentegen ruim € 400.000 lager uit dan begroot. Dit vloeit voort uit het feit dat gemeenten uiteindelijk een derde van het begrote tekort van Beschut werk hebben bijgedragen en niet het volledige bedrag van het tekort ad. € 711.246, wat in de begroting is opgenomen. De gemeentelijke bijdragen zijn per gemeente nader gespecificeerd in het onderstaande overzicht, daarna volgt nog een meer inhoudelijk toelichting op de gemeente bijdragen:

Overzicht gemeentelijke bijdragen per programma en per gemeente:

Programma	Gemeente	2023	2023	2023
		Werkelijk	Begroting	Verschil B - W
Werk:	Bloemendaal	835.483	735.123	100.360
Uitvoering Wsw	Haarlem	16.131.911	14.737.034	1.394.877
	Heemstede	1.260.825	1.271.200	-10.375
	Zandvoort	648.737	545.164	103.573
		18.876.956	17.288.522	1.588.434
Werk:	Bloemendaal	55.645	98.632	-42.987
Uitvoering Beschut Werk	Haarlem	1.764.999	2.169.903	-404.905
	Heemstede	235.466	197.264	38.202
	Zandvoort	77.849	123.290	-45.441
	Overig	43.126	-	43.126
		2.177.084	2.589.089	-412.005
Re-integratie:	Bloemendaal	57.665	34.255	23.410
Re-integratie dienst- verlening	Haarlem	2.811.927	2.206.461	605.466
	Heemstede	107.092	63.616	43.475
	Zandvoort	283.476	251.001	32.475
		3.260.159	2.555.333	704.827
Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen'		24.314.200	22.432.944	1.881.255
Onderwijs Jongeren	Leerplein	122.452	332.500	-210.048
	Onderwijs subsidies (NOVA-College)	333.247	260.000	73.247
Totaal bijdragen leer-werktrajecten jongeren		455.699	592.500	-136.801
Totaal bijdragen programma's		24.769.899	23.025.444	1.744.455

De uitvoering van de Wsw wordt bekostigd uit het Wsw-deel van de Integratie-uitkering Participatie. Deze Wsw-subsidie, die aan de deelnemende vanuit het Participatiebudget wordt toegekend, dekt het grootste deel van de uitvoeringskosten van het Participatiebedrijf af, waar de uitvoering van de Wsw nog steeds de belangrijkste kerntaak is. Zowel het totaalbedrag van de Wsw-subsidie € 18.876.956 als de verdeling per afzonderlijke gemeente komt geheel overeen met de door het Ministerie werkelijk toegekende bedragen voor 2023.

De gemeentelijke bijdrage voor Beschut werk van programma Werk totaal € 2.177.084 is opgebouwd uit een drietal componenten. De eerste component (€ 1.146.073), is de loonkostensubsidie die Spaarne Werkt als werkgever, voor deze doelgroep ontvangt. De hoogte van deze loonkostensubsidie wordt, per individuele deelnemer, vastgesteld aan de hand van een objectieve loonwaardebepaling. Op deze loonwaardebepaling heeft Spaarne werkt weinig tot geen invloed. De tweede component (€ 793.929) betreft de vergoeding voor begeleidingskosten. De financiering hiervoor is afkomstig is uit de door het Rijk vastgestelde Participatiebudget en specifiek voor de begeleiding van deze doelgroep geoormerkt. De loonkostensubsidie tezamen met de vergoeding voor begeleidingskosten zijn echter niet toereikend om de totale uitvoeringskosten voor Beschut werk te dekken. Daarom is in aanvulling hierop door gemeenten een aanvullende loonkostensubsidie verstrekt. Deze laatste component, de aanvullende financiering, komt in 2023 uit op € 237.082.

In de meeste gevallen zullen gemeenten zowel de loonkostensubsidie als de aanvullende financiering onttrekken uit de gebundelde uitkering (BUIG) van het Rijk voor het bekostigen van uitgaven in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en loonkostensubsidies. De bedragen die in bovenstaande tabel per gemeente zijn berekend bestaan dus deels uit loonkostensubsidie en deels uit aanvullende financiering, rekening houdend met het werkelijke aantal kandidaten in 2023 dat voor de betreffende gemeente is gerealiseerd. Zoals eerder aangehaald is de financiering van de uitvoering van Beschut werk structureel niet kostendekkend.

De bijdragen van gemeenten voor het programma 'Re-integratie' worden geheel bepaald door de gerealiseerde re-integratiedienstverlening van Spaarne Werkt aan de deelnemende gemeenten op basis van de gemaakte afspraken over deze dienstverlening.

De bijdrage voor het programma 'Onderwijs Jongeren' is deels afkomstig van gemeentelijke subsidie uit het budget van 'Het Leerplein' en deels van onderwijssubsidies van het Nova College en het VO.

De optelling van alle bijdragen van de deelnemende gemeenten resulteert voor 2023 in de onderstaande totaalbedragen per gemeente.

Totaal gemeentelijke bijdrage 'Werk & Inkomen' per gemeente:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Bloemendaal	948.792	868.010	80.782
Haarlem	20.708.837	19.113.399	1.595.438
Heemstede	1.603.382	1.532.081	71.302
Zandvoort	1.010.062	919.455	90.608
Overig	43.126	-	43.126
Totaal gemeentelijke bijdrage	24.314.200	22.432.944	1.838.129

4 Paragrafen (BBV)

4.1 Weerstandsvermogen

Opvangen tegenvallers Onder weerstandsvermogen wordt verstaan, de mogelijkheid om (financiële) tegenvallers op te vangen. Bij het bepalen van het weerstandsvermogen spelen in essentie twee begrippen een belangrijke rol:

- De weerstandscapaciteit.
- De mogelijke risico's.

De weerstandscapaciteit wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Een van de mogelijkheden die Spaarne Werkt heeft om niet begrote kosten te dekken is het doorvoeren van bezuinigingen binnen de begroting zelf. Omdat echter een groot deel van de kosten bestaan uit niet of nauwelijks beïnvloedbare kosten is deze mogelijkheid beperkt. Een andere mogelijkheid is dat de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten, ieder voor hun aandeel, bijdragen in het negatieve exploitatiesaldo van enig jaar. Immers de GR gemeenten zijn hier aan gehouden conform artikel 20 van de gemeenschappelijke regeling. Een inventarisatie leert dat de weerstandscapaciteit van Spaarne Werkt per ultimo 2023 € 6.171.741 bedraagt.

Een algemene indicator van het weerstandsvermogen is de solvabiliteit. De solvabiliteit komt per ultimo 2023 uit op een percentage van 50,4% en is, ten opzichte van de stand per ultimo 2022 met 2,7% afgenomen. Een goede solvabiliteit is van essentieel belang om mogelijke tegenvallers, mede als gevolg van de krimpende organisatie, te kunnen opvangen.

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen is het voorts van belang om de risico's te benoemen, die (in het geval zich een dergelijke, in de begroting onvoorziene positieve dan wel negatieve, gebeurtenis voordoet) van materiële invloed zijn op de begroting. Een belangrijke gebeurtenis die in dit verband kan worden genoemd is de mogelijke afname van de (regionale) economische groei. Van een dergelijke situatie kan Spaarne Werkt nadelige effecten ondervinden, met name bij het uitplaatsen van deelnemers bij werkgevers als ook bij de ontwikkeling van de omzet en de druk op de verkoopprijzen. Voor een meer uitgebreide omschrijving van de mogelijke risico's wordt verwezen naar paragraaf 4.2 en de begroting 2023.

De verwachtingen voor de toekomst zijn, mede gezien de onrust rond de regionale conflicten, de hoog blijvende inflatie en rente, tamelijk ongewis en daarom moeilijk te voorspellen. Spaarne Werkt zal echter zover als mogelijk anticiperen op deze ontwikkelingen en rekening houden met de gevolgen hiervan. Er wordt veel inspanning geleverd om de benodigde omzet te realiseren en alle uitgaven worden kritisch beoordeeld op de noodzaak ervan. In het verslagjaar hebben zich geen risico's voorgedaan, behoudens de nasleep van de coronacrisis, waarvan de financiële invloed van materieel belang was op de begroting.

Kengetallen Onderstaand zijn enkele kengetallen opgenomen die een indicatie geven van het weerstandsvermogen van Spaarne Werkt:

Kengetallen	2023
	Werkelijk
Netto schuldquote	5,8%
Netto schuldquote (gecorrigeerd)	13,2%
Solvabiliteit	50,4%
Structurele exploitatieruimte	-/- 1,8%
Belastingcapaciteit	n.v.t.
Grondexploitaties	n.v.t.

Ter toelichting:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteit geeft een indicatie van de mate waarin Spaarne Werkt in staat is om aan haar verplichtingen op de langere termijn te voldoen. Het bestuur van Spaarne Werkt heeft besloten dat een solvabiliteit 30 procent het minimumniveau is.
- De structurele exploitatieruimte geeft aan welke structurele ruimte Spaarne Werkt heeft om de eigen lasten te betalen.

4.2 Risico's en maatregelen ter beperking van risico's

In deze paragraaf worden de belangrijkste risico's benoemd, waarbij tevens wordt aangegeven of en zo ja hoe, Spaarne Werkt tracht deze risico's te beperken en te beheersen.

Economische ontwikkeling Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening ting laat de economie een zeer gematigde groei zien, in combinatie met een afnemende maar nog steeds hoge inflatie. Deze ontwikkeling kan leiden tot neerwaartse druk op de opbrengsten en een toename van de kosten. Het is echter zeer goed mogelijk dat de economische ontwikkelingen minder gunstig zullen zijn dan de voortuitzichten nu laten zien. Wanneer een dergelijke ontwikkeling zich in de toekomst manifesteert houdt dit een risico in voor de financiële positie van Spaarne Werkt. In welke mate zich dit risico zal voordoen en wat hiervan de financiële effecten zullen zijn op de exploitatierekening is moeilijk te voorspellen. Dit risico wordt gematigd doordat een groot deel van de opbrengsten contractueel is geborgd. Daarnaast kan mogelijk gebruik worden gemaakt van steunprogramma's van het Rijk,

zoals het structurele budget sociale infrastructuur dat, specifiek voor sociaal ontwikkelbedrijven beschikbaar wordt gesteld om te komen tot een toekomstbestendige infrastructuur. Voor zover dit risico niet kan worden beperkt zullen uitgaven zoveel als mogelijk worden gereduceerd of zal uiteindelijk gebruik moeten worden gemaakt van aanvullende gemeentelijke bijdragen.

Politieke ontwikkelingen	De ontwikkeling van het politieke landschap en de beleidskeuzes die daaruit voortvloeien zijn van grote invloed op Spaarne Werkt. Met name de ontwikkelingen rond de Participatiewet en de hieraan gerelateerde regelgeving kunnen de bedrijfsvoering als ook de financiering van de uit te voeren regelingen beïnvloeden. Zo zijn de effecten van de vigerende Participatiewet door de Tweede Kamer onderzocht en zijn er initiatieven om te komen tot een meer inclusieve arbeidsmarkt. Hoewel de tendens gaat naar een toenemende steun en toekomst bestendige ontwikkeling van Participatiebedrijven kunnen de beleidskeuzes ook negatieve implicaties hebben. Wij signaleren voor de komende jaren verbeteringen in de financiering van de Wsw, maar de ontwikkeling van het overkoepelende budget van de Integratie-uitkering Participatie, waarvan de Wsw deel uit maakt, blijft ongewis. Zeker gezien de toenemende druk op de Rijks- en gemeentebegrotingen. Indien de beleidskeuzes ertoe zullen leiden dat hoogte van de Integratie-uitkering Participatie minder gunstig uitpakt, dan heeft dit uiteraard een negatieve impact op het financiële resultaat. In dat geval zal een groter beroep moeten worden gedaan op de gemeentelijk bijdrage om het financiële tekort wat hierdoor ontstaat te compenseren.
Loonkosten	De totale loonkosten van de Wsw, Beschut werk en die van het ambtelijk personeel tezamen vormen het overgrote deel van de bedrijfskosten van Spaarne Werkt. De komende periode verwachten we een meer gematigde indexering van de lonen in dan vergelijking tot dit jaar. Het bestaat het risico bestaat, mede door een minder snel afnemende inflatie, dat de loonkostenstijging veel hoger uitvalt. Gezien het forse aandeel van de loonkosten in het totaal van de kosten van Spaarne Werkt, zal een dergelijke loonstijging moeilijk opgevangen kunnen worden. Te meer omdat Spaarne Werkt ook nagenoeg geen invloed heeft op de ontwikkeling van de hoogte van de lonen. Zo resulteert een verhoging van het Wsw-loon met bijvoorbeeld 1% al gauw in een kostenoverschrijding van circa € 150.000. Dit risico, als het gaat om de Wsw, is beperkt omdat een indexering van de Wsw-lonen over het algemeen wordt gecompenseerd in het toegekende Rijksbudget. Voor afwijkingen met betrekking tot de loonstijging van Beschut werkenden en het ambtelijk personeel ligt compensatie met Rijksmiddelen minder voor de hand en zal dit binnen de financiële kaders van de begroting opgelost moeten worden.
Taakstelling formatie	In paragraaf 2.2 is benoemd dat een juiste afstemming van de omvang van de personele formatie op de bedrijfsomvang momenteel een van de belangrijkste opgaven van het management is. Daarbij wordt getracht de personeelskosten van het ambtelijk personeel te beheersen en binnen de financiële kaders van de begroting te houden. Daar staat tegenover dat de uitvoering van de opgedragen taken en de daarmee samenhangende bedrijfsvoering niet in gevaar mogen komen of tot onveilige situatie mag leiden. Daarom zijn in vervolg op het door adviesbureau Berenschot uitgevoerde onderzoek, naar een meer duurzame toekomst voor Spaarne Werkt, geheel in samenwerking met de deelnemende gemeenten keuzes gemaakt die moeten

leiden tot een meer toekomstbestendige inrichting van de organisatie. Dit neemt niet weg dat er een reëel risico bestaat dat de personele bezetting, die zou moeten afnemen om gelijke tred te houden met de krimp van de Wsw-populatie, niet toereikend is om de uitvoeringstaken verantwoord te kunnen doen. Dit vormt een risico voor de begroting en zal met aanvullende bijdragen van gemeenten moeten worden opgevangen.

'Beschut werk'	De uitvoering van 'Beschut werk' is momenteel verliesgevend en additionele financiering van de gemeenten is nodig om te komen tot een kostendeekkende exploitatie. Het risico bestaat dat dit tekort meer toeneemt dan waarmee nu is rekening gehouden. Hiervan is sprake wanneer de instroom van het aantal cliënten Beschut werk hoger is dan waarvan in de begrotingen wordt uitgegaan. Dit risico is reëel omdat niet alleen gemeenten maar ook cliënten zelf een advies kunnen aanvragen bij het UWV en gemeenten gehouden zijn, voor zover de taakstelling van het Ministerie nog niet is gerealiseerd, cliënten een werkplek aan te bieden. Een hierdoor ontstaan structureel tekort kan door Spaarne Werkt niet opgevangen worden binnen de eigen begroting en zal in dit geval met aanvullende financiële middelen van de betrokken gemeenten moeten worden afgedekt.
Onderhoudskosten	Voor het onderhoud aan bedrijfspanden en installaties is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Uit dit meerjaren onderhoudsplan blijkt dat de hoogte van de uitgaven voor onderhoud per jaar aanzienlijk kunnen verschillen. Zo is de dakbedekking van de hoofdvesting aan de Cruquius nodig aan vervanging toe. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen circa € 1,46 miljoen, uitgesmeerd over 2 jaar, en worden onttrokken aan de reserves, € 625.000 in 2024 en € 837.000 in 2025. Ten aanzien van de financiële dekking van de kosten van groot onderhoud heeft het bestuur aangegeven dat dit uit de reserves van Spaarne Werkt dient te worden bekostigd en niet uit de gemeentelijke bijdrage. Gezien de omvang van dit onderhoudsproject is het niet precies mogelijk om de hoogte van deze uitgaven te voorspellen, hetgeen een financieel risico inhoudt. Een technische en bedrijfseconomisch verantwoorde sturing en planning van het onderhoud en de daarmee gepaard gaande kosten biedt het management van Spaarne Werkt een handvat om overschrijding van de onderhoudskosten op de begroting te voorkomen.
Uitval kritische ICT-systemen	Het risico op schade door een cyberaanval of hack is reëel, blijkende uit de jaarlijkse rapportage van het Nationaal Cyber Security Centrum en uit recente gebeurtenissen. Bij een cyberaanval is sprake van ICT-voorzieningen die normaliter afdoende zijn maar kortdurend en herstelbaar worden verstoord. Een dergelijke verstoring kan bijvoorbeeld bestaan uit een gijzeling van data, wijziging of vernietiging ervan, of diefstal van privacygevoelige informatie. Een incident van enige omvang brengt schade met zich mee in de vorm van mogelijke kosten van specialisten om de schade te herstellen en kosten van forensisch onderzoek om vast te stellen wat er precies is gebeurd. De omvang van een dergelijke schade is vooraf niet goed in te schatten, maar de bedragen kunnen zeer fors zijn. Als maatregel geeft Spaarne Werkt uitvoering aan het strategisch informatiebeveiligingsbeleid en zijn er uiteenlopende voorzieningen getroffen als firewalls, virus-scanners, spamfilters etc. In aanvulling daarop worden periodieke audits uitgevoerd.

Rentelasten	De liquiditeitsbehoefte wordt momenteel afgedekt met rekening-courantkrediet en kasgeld-leningen van de BNG. Gezien de toenemende financieringsbehoefte, mede als gevolg van de kosten van groot onderhoud welke uit de reserves worden bekostigd en mogelijke tekorten op de programmarekening, zal meer ingezet worden op financiering met een langlopend karakter. Het voornemen is om per ultimo 2024 een deel van de kortlopende financiering om te zetten in een lening met een meer langlopend karakter. Een toenemende financieringsbehoefte in combinatie met aanhoudend hoge of hogere rentestand resulteert in hogere rentelasten. Met deze hogere rentelasten is in de begroting slechts deels rekening gehouden. Het risico bestaat echter dat de rentetarieven verder zullen stijgen dan het percentage waarmee in de begroting is rekening gehouden. Dit vormt een risico voor de begroting en zal, voor zover mogelijk, binnen de begroting worden opgevangen of moeten worden afgedekt met een aanvullende gemeentelijke bijdrage.
ESF-subsidie	Spaarne Werkt maakt, voor de programma's Re-integratie en Onderwijs Jongeren al vele jaren gebruik van ESF-subsidie. De mogelijkheid bestaat dat, om welke reden dan ook, niet langer of in mindere mate van ESF-subsidie gebruik kan worden gemaakt. Dit vormt een financieel risico, zeker voor het programma Onderwijs Jongeren, omdat een deel van de financiering nodig is om de kosten te kunnen dekken. In dit geval zullen de stakeholders worden gevraagd aanvullende financiering beschikbaar te stellen.
Overig	Naast de hiervoor genoemde risico's wijzen wij volledigheidshalve op de onderstaande overige categorieën risico's die zich voor kunnen doen: • Onzekerheden en wijzigingen van de (sociale) wetgeving • Bedrijfsschade als gevolg van calamiteiten zoals bijvoorbeeld brand of het coronavirus • Claims van derden waaronder afnemers • Onjuiste toepassing van de sociale-, fiscale- wet- en regelgeving

4.3 Bedrijfsvoering

Voor een nadere toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

4.4 Financiering en risicobeheer

Treasury-beleid	Het treasurybeleid van Spaarne Werkt is vastgelegd in het treasurystatuut. Hiermee wordt voldaan aan de eisen die vanuit de Wet fido aan decentrale overheden worden gesteld. Spaarne Werkt onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen en wenst haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparante en beheersbaar mogelijke wijze in te richten.
-----------------	---

- Risicobeheer: In dit verslagjaar heeft Spaarne Werkt geen leningen of garanties bij derden uitgezet. Spaarne Werkt onderhield, ten behoeve van de verrekening van de onderlinge vorderingen en schulden, een rekening-courantverhouding met Werkpas Holding BV. Er werd geen gebruik gemaakt van derivaten en er is geen sprake van exposures in vreemde valuta. De toetsing aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm zoals deze door de Wet fido worden voorgeschreven en in onderstaande tabellen zijn uitgewerkt, leert dat deze niet worden overschreden.
De vorderingen op debiteuren stonden dit jaar gemiddeld zo'n 50 dagen open. Over het algemeen wordt een betalingstermijn gehanteerd van 30 dagen. Het betalingsrisico op debiteuren wordt beperkt doordat een substantieel deel van de vorderingen uitstaat bij overheids- (gerelateerde) instellingen, welke per definitie een lager betalingsrisico kennen. De liquiditeitspositie, tot uitdrukking gebracht met de current ratio komt per ultimo 2023 uit op 0,9 hetgeen als onvoldoende wordt beschouwd. Een current ratio tussen 1,2 en 2,0 wordt over het algemeen gezien als financieel gezond. Door middel van een adequate liquiditeitsplanning en -bewaking wordt getracht de liquiditeitsrisico's te beheersen.
- Financiering: De gecontracteerde ruimte op het rekening-courantkrediet bij Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) bedroeg € 2,5 miljoen. In aanvulling hierop is op 3 maart 2023 bij de BNG een kasgeldlening doorgezet van € 1,5 miljoen met een looptijd van 364 dagen en een rentepercentage van 3,95 %.
- Schatkistbankieren: Spaarne Werkt valt als decentrale overheid binnen de reikwijdte van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) en is daarmee verplicht overtollige liquide middelen aan te houden bij de schatkist. De drempelwaarde van € 1.000.000, die op dit zogenaamde schatkistbankieren van toepassing is, werd in 2023 niet overschreden. Over deze aan het Rijk beschikbaar gestelde saldi wordt geen rente vergoed.
- De totaal van de rentelasten bedroegen in 2023 € 92.704 (2022 € € 32.821).

De toetsing aan de kasgeldlimiet, zoals weergegeven in het onderstaande overzicht, moet plaatsvinden per eerste datum van ieder kwartaal. Voor de toetsing aan de renterisiconorm wordt het gehele jaar in aanmerking genomen.

Toetsing aan de kasgeldlimiet:

Toegestane kasgeldlimiet:

Omvang van de begroting per 1 januari (grondslag)	36.741.552	36.741.552	36.741.552	36.741.552
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
Kasgeldlimiet	3.012.807	3.012.807	3.012.807	3.012.807

Netto vlottende schuld: vlottende korte schuld

Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Schuld in rekening-courant	25.787	2.042.293	552.561	-
Totaal vlottende schuld	1.525.787	3.542.293	2.052.561	1.500.000

Netto vlottende schuld: vlottende middelen

Contante gelden in kas	18.458	11.507	7.518	9.584
Tegoeden in rekening-courant	89.576	14.375	97.674	199.794
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	34.615	36.251	37.410	858.045
Totaal vlottende middelen	142.649	62.133	142.603	1.067.423
Netto vlottende schuld	1.383.138	3.480.160	1.909.959	432.577

Toetsing aan de kasgeldlimiet:

Toegestane kasgeldlimiet	3.012.807	3.012.807	3.012.807	3.012.807
Netto vlottende schuld	1.383.138	3.480.160	1.909.959	432.577
Ruimte	1.629.669	-467.353	1.102.848	2.580.231

Toetsing aan de renterisiconorm:

Renterisico op langlopende schulden:

Renteherziening op langlopende schulden o/g	-	-	-	-
Renteherziening op langlopende schulden u/g	-	-	-	-
Netto renteherziening op langlopende schulden	-	-	-	-
Nieuw aangetrokken langlopende schulden o/g	-	-	-	-
Nieuw verstrekte langlopende leningen u/g	-	-	-	-
Netto nieuw aangetrokken langlopende schulden	-	-	-	-
Betaalde aflossingen	175.000	175.000	175.000	175.000
Herfinanciering	-	-	-	-
Renterisico op de langlopende schulden	-	-	-	-

Renterisiconorm:

Stand van de vaste schuld op 1 januari	302.014	477.014	652.014	827.014
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	60.403	95.403	130.403	165.403

Toetsing renterisiconorm:

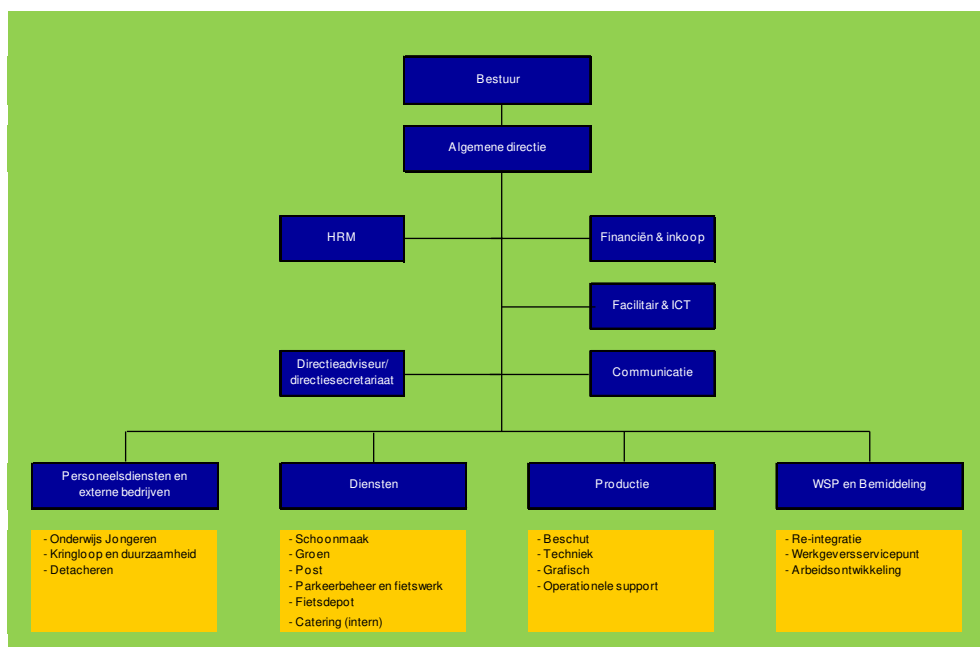
Renterisiconorm (minimum)	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
Renterisico op de langlopende schulden	-	-	-	-
Ruimte	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000

4.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen De juridische organisatie van Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland (Spaarne Werkt) kwalificeert als verbonden partij. Een verbonden partij is een privaot- dan wel een publiekrechtelijke organisatie waarin een bestuurlijk én een financieel belang wordt gehouden. Een bestuurlijk belang is aanwezig indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie. Een financieel belang is aanwezig wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel als financiële aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Spaarne Werkt is juridisch georganiseerd als gemeenschappelijke regeling (GR) en als verbonden partij gelieerd met de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten. Dit zijn de gemeente Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort.

Organogram De organisatiestructuur van Spaarne Werkt is ingericht op basis van vier product-/ dienstgeoriënteerde bedrijfsonderdelen, zoals weergegeven in onderstaand organogram. De vier onderdelen dragen ieder afzonderlijk resultaatverantwoordelijkheid. De bedrijfsonderdelen worden voor wat betreft de primaire bedrijfsprocessen ondersteund door de afdeling 'operational services', die zorgdraagt voor werkvoorbereiding, logistiek en de facturering.

Het organisatiemodel van Spaarne Werkt kan als volgt worden gevisualiseerd:

4.6 Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen	Het beleid van Spaarne Werkt is er op gericht dat er uitsluitend wordt geïnvesteerd in kapitaalgoederen die ten dienste staan van de bedrijfsvoering en bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen. Het merendeel van de kapitaalgoederen bestaat uit gronden, gebouwen, machines, apparaten, installaties en vervoermiddelen. Het beleid ten aanzien van aanschaf en onderhoud kan als volgt worden samengevat: • Aanschaf: Kapitaalgoederen zoals machines, apparaten, installaties en vervoermiddelen worden vervangen indien de economische dan wel de technische levensduur is verstreken en de continuïteit van de bedrijfsvoering dit vereist. Nieuwe investeringen worden slechts gedaan als aan de daarvoor opgestelde criteria wordt voldaan. Kapitaalgoederen waarvan het niet langer is gerechtvaardigd dat zij worden aangehouden worden afgestoten. • Onderhoud: Het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen is geënt op instandhouding en waarborging van de inzetbaarheid tegen de laagste 'total cost of ownership'. Om goed inzicht te houden in het noodzakelijke onderhoud van gebouwen wordt het meerjaren onderhoudsplan periodiek geactualiseerd. De kosten van incidenteel en planmatig onderhoud worden gedekt uit de lopende exploitatierekening.
----------------------------	--

4.7 Wet Open Overheid (Woo)

Woo	Wet Open Overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In de Woo wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, waarmee beoogd wordt een impuls te geven aan actieve openbaarheid. Spaarne Werkt heeft in 2023 geen Wob- of Woo-verzoek gekregen. Spaarne Werkt werkt op continue basis aan professionalisering van het informatiebeheer. Bestuurlijke informatie en management informatie wordt o.a. in de vorm van vergaderverslagen conform de archiefwet blijvend bewaard. De verslagen van het bestuur zijn te raadplegen via de website.
-----	---

4.8 Rechtmatigheid

Het onderdeel rechtmatigheid is nog niet verwerkt in deze jaarrekening vanwege een leemte in de van toepassing zijnde regelgeving en zal, in afwachting van nadere uitwerking worden toegevoegd aan deze jaarrekening en worden toegelicht.

5 Kerngegevens

5.1 Kerngegevens: financiën, formatie, en organisatie

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Regelinggebonden medewerkers:			
Wsw (personen)	614	615	651
Wsw (fte)	522,7	524,1	567,5
Wsw begeleid werken (fte)	12,2	12,1	12,5
Wsw standaard eenheden (SE)	552,9	552,8	590,2
Nieuw beschut werk (personen)	114	105	90
Nieuw beschut werk (fte)	77,3	71,5	61,7
Overig participatiewet (personen)	5,0	5,0	7,0
Overig participatiewet (fte)	3,5	3,5	4,1
Niet-regelinggebonden (ambtelijke) werknemers:			
Ambtelijke werknemers (fte)	113,4	100,6	103,9
Resultaat:			
Netto omzet	14.255.044	12.907.582	13.854.904
Gerealiseerd resultaat	-640.129	-	480.414
Cash flow	63.565	-	82.739
Vermogen (per 31-12-2023):			
Balanstotaal	12.241.954	10.719.632	12.837.291
Eigen vermogen	6.171.741	6.331.456	6.811.870
Langlopende schulden	548.065	554.115	723.215
Activa (per 31-12-2023):			
Materiële vaste activa	7.315.982	7.884.122	7.207.331
Investeringen	768.610	1.479.540	427.379
Afschrijvingen	675.569	827.758	586.893
Overige financiële ratio's (per 31-12-2023):			
Solvabiliteit	50,4%	59,1%	53,1%
Current ratio	0,9	-	1,1
Schuldquote	5,8%	4,6%	3,2%
Schuldquote (gecorrigeerd)	13,2%	10,6%	14,2%

6 Samenstelling bestuur

6.1 Bestuur

Gemeente Haarlem Mw. D. van Loenen, voorzitter

Gemeente Heemstede Dhr. S. Meerhoff, secretaris

Gemeente Bloemendaal Mw. A. Gamri

Gemeente Zandvoort Dhr. G.J. Bluijs

6.2 Directie

Directie De heer J.R. Coops, algemeen directeur

7 Jaarrekening 2023

7.1 Balans per 31 december 2023

	31 december 2023	31 december 2022
ACTIVA		
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	7.315.982	7.207.331
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	1	1
Totaal vaste activa	7.315.983	7.207.332
<u>Vlottende activa</u>		
Voorraden		
Grond- en hulpstoffen	791.453	604.277
Gereed product en handelsgoederen	166.419	115.990
	957.872	720.268
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	1.850.873	2.997.439
Overige vorderingen	1.387.732	1.001.089
Overige uitzettingen	34.615	626.436
	3.273.220	4.624.963
Liquide middelen		
Kassaldi	17.098	18.458
Banksaldi	154.501	89.576
	171.599	108.034
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	523.281	176.694
Totaal vlottende activa	4.925.971	5.629.959
TOTAAL ACTIVA	12.241.954	12.837.291

Balans per 31 december 2023 (vervolg)

	31 december 2023	31 december 2022
<u>PASSIVA</u>		
<u>Vaste passiva</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	5.561.870	6.331.456
Bestemmingsreserve	1.250.000	-
Gerealiseerde resultaat	-640.129	480.414
Totaal eigen vermogen	6.171.741	6.811.870
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>	-	-
<u>Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer</u>		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	525.000	700.000
Waarborgsommen	23.065	23.215
Totaal vaste schulden	548.065	723.215
<u>Viottende passiva</u>		
<u>Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</u>		
Kasgeldleningen	1.500.000	1.500.000
Banksaldi	-	25.787
Overige schulden	2.719.683	2.480.807
Totaal Totaal Netto viottende schulden	4.219.683	4.006.594
<u>Overlopende passiva</u>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	1.115.019	911.551
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	187.446	384.060
Totaal overlopende passiva	1.302.465	1.295.611
TOTAAL PASSIVA	12.241.954	12.837.291

7.2 Overzicht van baten en lasten 2023

Spaarne Werkt:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Netto omzet	14.255.044	12.907.582	13.854.904
Overige opbrengsten			
Bijdragen uitvoeringskosten Wsw gemeenten	18.876.956	17.288.522	17.979.127
Diverse bijdragen en baten	3.361.578	3.489.224	3.521.709
Totaal overige opbrengsten	22.238.534	20.777.746	21.500.836
Totaal opbrengsten	36.493.578	33.685.328	35.355.740
Personeelskosten Wsw en beschut werk			
Bruto lonen	16.482.250	15.609.066	16.047.067
Lage inkomens voordeel (LIV)	-356.083	-323.494	-483.758
Sociale lasten en pensioenpremies	4.273.014	4.235.671	4.250.980
Uitkeringen	-384.037	-	-293.837
Vervoerskosten	441.393	478.281	445.813
Overige kosten	369.886	282.527	448.294
Werkgeverssubsidies begeleid werken (Wsw)	113.260	104.421	107.342
Totaal personeelskosten Wsw en beschut werk	20.939.683	20.386.473	20.521.903
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	7.265.741	6.588.847	6.788.836
Sociale lasten en pensioenpremies	2.229.941	1.798.480	2.233.992
Vervoerskosten	247.074	251.567	242.917
Overige kosten	850.209	312.367	714.080
Doorbelaste loonkosten derden	86.004	-	32.322
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	10.678.969	8.951.260	10.012.147
Overige kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	675.569	827.758	586.893
Rente	52.721	65.704	26.651
Huur	844.553	593.851	685.590
Onderhoudskosten	1.146.770	988.350	1.040.156
Energieverbruik	1.305.573	618.225	601.232
Belastingen en verzekeringen	442.234	370.713	404.172
Algemene kosten	1.006.569	882.993	996.972
Diverse lasten	44.981	-	3.377
Totaal overige kosten	5.518.971	4.347.594	4.345.043
Totaal kosten	37.137.624	33.685.327	34.879.093
Bedrijfsresultaat	-644.046	-	476.647
Doorbelaste kosten	-	-	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	3.917	-	3.767
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-640.129	-	480.414
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	-640.129	-	480.414

Een overzicht van algemene dekkingsmiddelen en een overzicht van de bedragen van de heffing van vennootschapsbelasting zijn niet van toepassing voor Spaarne Werkt en derhalve niet opgenomen in deze jaarrekening. Er zijn geen wijzigingen geweest op de begroting. Er is geen bedrag voor onvoorzien begroot en er zijn ook geen onvoorziene uitgaven gerealiseerd.

Overzicht van baten en lasten 2023 (vervolg)

Programma 'Werk':

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Opbrengsten			
Netto omzet	10.571.120	10.009.650	561.470
Bijdragen uitvoeringskosten Wsw gemeenten	18.876.956	17.288.522	1.588.434
Overige opbrengsten	2.042.993	2.397.777	-354.784
Totaal opbrengsten	31.491.068	29.695.949	1.795.120
Personeelskosten Wsw en beschut werk			
Bruto lonen	16.482.250	15.609.066	873.183
Lage inkomens voordeel (LIV)	-356.083	-323.494	-32.589
Sociale lasten en pensioenpremies	4.273.014	4.235.671	37.343
Uitkeringen	-384.037	-	-384.037
Vervoerskosten	441.393	478.281	-36.888
Overige kosten	369.886	282.527	87.359
Werkgeverssubsidies begeleid werken (Wsw)	113.260	104.421	8.839
Totaal personeelskosten Wsw en beschut werk	20.939.683	20.386.473	553.210
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	4.596.052	4.161.129	434.923
Sociale lasten en pensioenpremies	1.390.705	1.139.087	251.618
Vervoerskosten	141.509	143.250	-1.741
Overige kosten	780.276	252.534	527.742
Doorbelaste loonkosten	86.004	-	86.004
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	6.994.546	5.696.000	1.298.546
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	653.820	802.693	-148.874
Rente	53.099	65.704	-12.605
Huur	720.371	470.500	249.871
Onderhoudskosten	1.053.588	926.000	127.588
Energieverbruik	1.173.498	586.125	587.373
Belastingen en verzekeringen	383.347	361.063	22.283
Algemene kosten	834.161	768.493	65.668
Diverse lasten	44.655	-	44.655
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	4.916.540	3.980.578	935.962
Totaal kosten	32.850.769	30.063.051	2.787.718
Doorbelaste kosten	-367.103	-367.103	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	3.917	-	3.917
Totaal gerealiseerd resultaat	-988.681	0	-988.681

Voor een toelichting op het overzicht van baten en lasten wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1.

Overzicht van baten en lasten 2023 (vervolg)

Programma 'Re-integratie':

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Opbrengsten			
Netto omzet	3.258.850	2.492.132	766.718
Overige opbrengsten	471.634	191.313	280.321
Totaal opbrengsten	3.730.484	2.683.444	1.047.040
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	1.902.566	1.731.070	171.496
Sociale lasten en pensioenpremies	602.483	474.033	128.450
Vervoerskosten	80.004	73.076	6.928
Overige personeelskosten	56.462	45.823	10.639
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	2.641.514	2.324.001	317.513
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	3.710	2.817	893
Rente	2	-	2
Huur	4.087	3.851	236
Onderhoudskosten	21.347	-	21.347
Energieverbruik	-	-	-
Belastingen en verzekeringen	429	-	429
Algemene kosten	127.361	63.500	63.861
Diverse kosten	-	-	-
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	156.935	70.168	86.767
Totaal kosten	2.798.449	2.394.169	404.280
Doorbelaste kosten	289.276	289.276	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	642.759	0	642.759

Voor een toelichting op het overzicht van baten en lasten wordt verwezen naar hoofdstuk 2.2.

Overzicht van baten en lasten 2023 (vervolg)

Programma 'Jongeren':

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2023 Verschil B - W
Opbrengsten			
Netto omzet	425.074	405.800	19.274
Overige opbrengsten	846.951	900.134	-53.183
Totaal opbrengsten	1.272.026	1.305.934	-33.909
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Bruto lonen	767.123	696.648	70.475
Sociale lasten en pensioenpremies	236.753	185.360	51.393
Vervoerskosten	25.561	35.241	-9.680
Overige personeelskosten	13.472	14.010	-538
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	1.042.909	931.259	111.650
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	18.040	22.248	-4.208
Rente	-380	-	-380
Huur	120.095	119.500	595
Onderhoudskosten	71.835	62.350	9.485
Energieverbruik	132.075	32.100	99.975
Belastingen en verzekeringen	58.459	9.650	48.809
Algemene kosten	45.047	51.000	-5.953
Diverse kosten	326	-	326
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	445.497	296.848	148.649
Totaal kosten	1.488.406	1.228.108	260.298
Doorbelaste kosten	77.827	77.827	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	-294.207	0	-294.207

Voor een toelichting op het overzicht van baten en lasten wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3.

7.3 Kasstroomoverzicht over 2023

	2023	2022
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten:</u>		
Resultaat	-709.546	480.414
Afschrijvingen (netto)	675.569	586.893
Kasstroom	-33.977	1.067.307
Mutatie voorraden	-237.604	-116.483
Mutatie vorderingen	1.074.574	-2.317.678
Mutatie leverancierskrediet	492.588	-166.730
Mutatie kortlopende kasgeldleningen	-	1.500.000
Mutatie bankkrediet	-25.787	-929.311
Mutatie overige kortlopende schulden	-246.858	1.669.967
Mutatie werkkapitaal	1.056.912	-360.234
Mutatie voorzieningen	-	-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.022.935	707.073
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten:</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-787.962	-465.033
Desinvesteringen in materiële vaste activa	3.742	21.599
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-784.220	-443.434
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten:</u>		
Aflossingen langlopende schulden	-175.150	-180.900
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-175.150	-180.900
Toename (+) afname (-) geldmiddelen	63.565	82.739

De toename van de geldmiddelen in 2023 ad. € 63.565 ligt op een vergelijkbaar niveau als 2022, ondanks het negatieve resultaat over 2023. Vooral een afname van de vorderingen en een toename van het leverancierskrediet liggen hieraan ten grondslag.

7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het Besluit Begroting en Verantwoording niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Balans

Vaste activa: materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven volgens de lineaire methode en vanaf het moment van ingebruikname van het actief. De onderstaande afschrijvingstermijnen worden toegepast:

- Grond, geen afschrijving.
- Voorzieningen terreinen, 10 jaar.
- Gebouwen, 40 jaar.
- Vervoermiddelen, 5 tot 7 jaar.
- Machines, apparaten en installaties, 5 tot 10 jaar.
- Overige materiële vaste activa, 3 tot 7 jaar.

Vaste activa: financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bij de waardering van de financiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Viottende activa: voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen standaard verrekenprijzen en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde. Het gereed product wordt gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van de grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Viottende activa: uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid van uitzettingen (met name vorderingen) is een voorziening getroffen. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Viottende activa: liquide middelen

De liquide middelen worden tegen de nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi, evenals gelden onderweg.

Passiva: eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en het nog te bestemmen resultaat. Het kapitaal is opgenomen tegen de nominale waarde. De algemene reserve dient als buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen. Een negatief resultaat in enig jaar wordt conform artikel 35 lid 4 verdeeld over en bijgedragen door de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten.

Passiva: voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva: vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen.

Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva

Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten

Algemeen

Het overzicht van baten en lasten van Spaarne Werkt is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. Spaarne Werkt heeft hier bewust voor gekozen. Het overzicht van baten en lasten komt tegemoet aan de sturingsinstrumenten van het bestuur en de verantwoordingsbehoeften van de gemeenten.

Netto omzet

De netto omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven omzetbelasting, verminderd met de kosten van de omzet en kortingen.

Bijdrage gemeenten

De bijdrage gemeenten betreft de in de begroting vastgestelde en door de gemeenten verstrekte subsidie ten behoeve van de uitvoering van de Wsw.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Personeelskosten Wsw, Nieuw beschut werk en ambtelijke werknemers: lonen en salarissen

Hieronder worden de loon- en salariskosten van de werknemers verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen en salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantierechten.

Personeelskosten WSW, Nieuw beschut werk en ambtelijke werknemers: sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Dit betreft tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden.

Overige kosten

De overige kosten worden berekend op basis van historische kosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

7.5 Toelichting op balans

Activa:

Materiële vaste activa:	Gronden en terreinen	Gebouwen	Vervoer- middelen	Machines, apparaten & installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal 2023
Boekwaarde per 1 januari	1.301.319	4.684.024	586.776	505.518	81.499	7.159.136
Bij: investeringen	-	172.413	301.678	244.315	50.204	768.610
	<u>1.301.319</u>	<u>4.856.437</u>	<u>888.454</u>	<u>749.833</u>	<u>131.703</u>	<u>7.927.746</u>
Af: desinvesteringen	-	-	3.742	-	-	3.742
Af: afschrijvingen	5.680	308.044	207.147	120.078	34.621	675.569
Boekwaarde per 31 december	<u>1.295.639</u>	<u>4.548.393</u>	<u>677.565</u>	<u>629.755</u>	<u>97.082</u>	<u>7.248.435</u>
Verkrijgingsprijs	1.702.984	15.631.664	1.734.800	3.909.093	433.422	23.411.963
Af: cumulatieve afschrijvingen	407.345	11.083.271	1.057.235	3.279.337	336.340	16.163.528
Boekwaarde per 31 december	<u>1.295.639</u>	<u>4.548.393</u>	<u>677.565</u>	<u>629.755</u>	<u>97.082</u>	<u>7.248.435</u>

	<u>31-dec-2023</u>	<u>31-dec-2022</u>
Nog niet geactiveerde materiële vaste activa:		
Nog niet geactiveerde materiële vaste activa	<u>67.547</u>	<u>48.195</u>

De materiële vaste activa bestaan uitsluitend uit activa met een economisch nut. Op de aanschafwaarde van de grond wordt niet afgeschreven, op de daarop aangebrachte voorzieningen wel.

	<u>31-dec-2023</u>	<u>31-dec-2022</u>
Financiële vaste activa:		
Certificaten van aandelen Personeel WZK BV	1	1
Totaal financiële vaste activa	<u>1</u>	<u>1</u>

	<u>31-dec-2023</u>	<u>31-dec-2022</u>
Voorraden:		
Grond- en hulpstoffen	791.453	604.277
Gereed product en handelsgoederen	166.419	115.990
Totaal voorraden	<u>957.872</u>	<u>720.268</u>

De waarde van de voorraad is per ultimo 2023 toegenomen met € 237.604 in vergelijking tot de voorraadwaarde per 31 december 2022. Dit houdt hoofdzakelijk verband met de uitbreiding van de logistieke activiteiten voor Vialis en prijsstijgingen van grondstoffen. Voor Vialis worden tevens het inkoop- en voorraadbeheer uitgevoerd. In dit boekjaar is voor € 63.581 (2022: € 63.581) op de voorraad afgewaardeerd wegens incurant.

Toelichting op balans (vervolg)

	<u>31-dec-2023</u>	<u>31-dec-2022</u>
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar:		
Vorderingen op openbare lichamen:		
Handelsdebiteuren	988.744	1.309.236
Overige vorderingen	862.129	1.688.203
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>1.850.873</u>	<u>2.997.439</u>
Af: voorziening dubieuze vorderingen op openbare lichamen	-	-
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>1.850.873</u>	<u>2.997.439</u>
De afname van de vorderingen op openbare lichamen, met ruim € 1,15 miljoen, wordt veroorzaakt doordat er per ultimo 2022 nog diverse posten, waaronder begeleidingskosten beschut werk en re-integratie dienstverlening, aan de GR-gemeenten zijn gefactureerd. In 2023 zijn deze posten reeds in de loop van het jaar gefactureerd en betaald waardoor het saldo openstaande posten per ultimo 2023 lager uitvalt.		
Overige vorderingen:		
Debiteuren tot één maand oud	1.105.825	719.779
Debiteuren ouder dan één en minder dan twee maanden oud	127.420	152.196
Debiteuren ouder dan twee en minder dan drie maanden oud	27.407	26.410
Debiteuren ouder dan drie maanden	207.793	261.695
Totaal debiteuren	<u>1.468.444</u>	<u>1.160.080</u>
Af: voorziening dubieuze debiteuren	187.901	242.007
Totaal debiteuren +/- voorziening dubieuze debiteuren	<u>1.280.543</u>	<u>918.073</u>
Voorschotten en leningen aan personeel	82.674	75.181
Diversen	24.514	7.834
Totaal overige vorderingen	<u>1.387.732</u>	<u>1.001.089</u>
Overige uitzettingen:		
Waarborgsommen	34.615	34.615
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	-	591.820
Totaal overige uitzettingen	<u>34.615</u>	<u>626.436</u>
Totaal uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	<u>3.273.220</u>	<u>4.624.963</u>

Het totaalbedrag van de vorderingen op debiteuren bedroeg per ultimo 2023 13,6% (2022: 14,1%) van de bruto omzet. Hiermee staat een vorderingen gemiddeld dagen 50 (2022: 51) uit. Door een lager dan verwacht risico op oninbaarheid van openstaande posten van dubieuze debiteuren is de voorziening voor dubieuze debiteuren afgenomen van € 242.007 per eind 2022 naar € 187.901 per 31 december 2023. Van het bedrag aan vorderingen op debiteuren per ultimo 2023 stond per 5 februari 2023 nog een bedrag open van € 473.964.

Het van toepassing zijnde drempelbedrag voor middelen die buiten 's Rijks schatkist aangehouden mogen worden bedraagt in totaal € 1.000.000. Aan de voorschriften voor Schatkistbankieren is in 2023 voldaan en er zijn geen overtollige gelden buiten de schatkist aangehouden of elders uitgezet.

Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 'sRijk schatkist aangehouden middelen:	Kwartaal 1	296.728
	Kwartaal 2	301.238
	Kwartaal 3	712.135
	Kwartaal 4	411.715
	Gemiddeld	<u>430.454</u>

Toelichting op balans (vervolg)

	<u>31-dec-2023</u>	<u>31-dec-2022</u>
Liquide middelen:		
Kasgeld en geldswaarden	17.098	18.458
Rekening-courant N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	128.684	-
Rekening-courant ING Bank N.V.	13.604	87.552
G-rekening ING Bank N.V.	12.212	2.025
Totaal liquide middelen	<u>171.599</u>	<u>108.034</u>

Ten aanzien van de liquide middelen gelden, met uitzondering van de G-rekening, geen opnamebeperkingen en er worden geen valutarisico's gelopen.

	<u>31-dec-2023</u>	<u>31-dec-2022</u>
Overlopende activa:		
<u>Nog te ontvangen bedragen</u>		
Nog te ontvangen zorgverzekeringspremie (Zilveren Kruis)	85.405	4.800
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	437.876	171.894
Totaal overlopende activa	<u>523.281</u>	<u>176.694</u>

Passiva:

	<u>31-dec-2023</u>	<u>31-dec-2022</u>
Eigen vermogen:		
<u>Algemene reserve:</u>		
Stand per 1 januari	6.331.456	6.751.082
Toevoeging: resultaat vorig boekjaar	480.414	-419.626
Onttrekking: gerealiseerd resultaat dit boekjaar	-640.129	
Aanwending: dotatie bestemmingsreserve	-1.250.000	-
Stand per 31 december	<u>4.921.741</u>	<u>6.331.456</u>
<u>Gerealiseerd (nog te bestemmen) resultaat:</u>		
Gerealiseerd resultaat	-	480.414
Totaal algemene reserve:	<u>4.921.741</u>	<u>6.811.870</u>
<u>Bestemmingsreserves:</u>		
Stand per 1 januari	-	-
Dotatie bestemmingsreserve dak	1.250.000	-
Totaal bestemmingsreserves	<u>1.250.000</u>	<u>-</u>
Totaal eigen vermogen:	<u>6.171.741</u>	<u>6.811.870</u>

De algemene reserve is gevormd door de gerealiseerde resultaten van de boekjaren tot en met 2023 en staat ter vrije beschikking. Per ultimo 2023 is, op grond van de besluit van het bestuur, een bestemmingsreserve gevormd van € 1,25 miljoen, voor groot onderhoud aan het dak van het pand in de Cruquius.

Toelichting op balans (vervolg)

Vaste schulden (met een rente typische looptijd van een jaar of langer):

Onderhandse leningen van binnenlandse banken:

	Stand per 1-jan-2023	Opgenomen leningen	Aflossingen	Stand per 31-dec-2023	Rente 2023	Rente %
N.V. BNG: 20 jaar	700.000	-	175.000	525.000	25.704	4,320

In 2023 is voor een totaalbedrag van € 175.000 afgelost.

	31-dec-2023	31-dec-2022
Ontvangen waarborgsommen:		
Verhuur onroerend goed	23.065	23.215
Totaal ontvangen waarborgsommen	23.065	23.215
Totaal vaste schulden	548.065	723.215

	31-dec-2023	31-dec-2022
Vlottende passiva:		
Netto vlottende schulden (met rente typische looptijd korter dan één jaar):		
<u>Kasgeldleningen</u>		
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	1.500.000	1.500.000
<u>Banksaldi</u>		
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	-	25.787
<u>RC-verhouding met niet financiële instellingen:</u>		
Rekening-courant groepsmaatschappij Personeel WZK B.V.	803.547	858.748
Rekening-courant Werkpas Holding B.V.	295.846	614.948
	1.099.393	1.473.697
<u>Overige schulden:</u>		
Crediteuren	1.139.853	647.265
Overige schulden	480.437	359.845
	1.620.290	1.007.110
Totaal netto vlottende schulden met rente typische looptijd korter dan één jaar:	4.219.683	4.006.594

De toename van de netto vlottende schulden is hoofdzakelijk het gevolg van de toename van de kortlopende schulden aan crediteuren. Hiervoor zijn meerdere verklaringen te geven. Ten eerste is er in algemene zin een toename van de overige bedrijfskosten wat zich vertaalt in hogere vorderingen van crediteuren, maar vooral ook enkele specifieke kostencategorieën, zoals de kosten van energie en inhuur derden, zijn fors toegenomen. En ten tweede zien we dat sommige crediteuren, met name verzekeraars, eerder factureren, wat leidt tot een oplopend saldo. Tot slot is er, vanwege oplopende rente tarieven, meer gestuurd op cash-management.

Toelichting op balans (vervolg)

Overlopende passiva:

Nog te betalen bedragen

Salarissen	67.551	-	
Loonheffing	310.390	188.739	
Pensioenpremies	16.340	20.788	
		394.282	209.527
Transitorische rente		55.167	23.198
Omzetbelasting		665.570	404.164
<u>Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</u>			
Vooruit ontvangen bedragen		187.446	253.603
Totaal overlopende passiva		1.302.465	890.492
Totaal vlottende passiva		5.522.148	4.897.086

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen:

Huur gebouwen:

- Voor de bedrijfsruimte aan de Pestalozzistraat te Haarlem is een huurcontract voor onbepaalde tijd afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 29.335 (2022: € 27.435).
- Voor de bedrijfsruimte aan de Kromme Spieringweg 287a te Vijfhuizen is een huurcontract voor onbepaalde tijd afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 42.516 (2022: € 36.000).
- Voor de bedrijfsruimte aan de Surinameweg 7 te Haarlem is een huurcontract voor onbepaalde tijd met opzeggingsclausule afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 115.843 (2022: € 108.338). De huur is per 1 maart 2024 opgezegd.
- Voor de bedrijfsruimte aan de Cruquiusweg 37a te Heemstede is een huurcontract tot 21 september 2023 afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 117.230 (2022: € 108.718).
- Voor de bedrijfsruimte aan de Lelywegweg 45 te Heemstede is een huurcontract tot 1 maart 2024 afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 56.333 (2022: € 0).
- Voor de kantoorruimte aan de Antoniestraat 9 te Haarlem is een huurcontract voor onbepaalde tijd afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 23.234 (2022: € 22.018).
- Voor de bedrijfsruimte aan de Ripperdastraat 31a te Haarlem is een huurcontract tot 31 augustus 2024 afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 63.043 (2022: € 58.456).
- Voor de bedrijfsruimte aan de Hagestraat 12 te Haarlem is een huurcontract tot 31 december 2033 afgesloten. De jaarlijkse huurpenningen bedragen € 57.201 (2022: € 28.214).

Verplichtingen aan het personeel:

De waarde van de niet opgenomen vakantiedagen € 503.350 (2022: € 657.986) en de vakantiegeldreservering ad € 793.320 (2022: € 768.063) zijn niet in de balans opgenomen.

Leasecontracten:

Voor diverse kopieermachines zijn leasecontracten afgesloten. Het totaalbedrag aan nog te betalen termijnen bedraagt per ultimo 2023 € 799.198 (2022: € 910.757). De leasecontracten lopen af in 2028.

Voor een aantal in de jaren 2017 tot en met 2023 aangeschafte bedrijfswagens (Peugeots en Citroëns) zijn leasecontracten afgesloten. De looptijd van deze contracten bedraagt 8 jaar na de aanschafdatum van de betreffende auto. De overeengekomen leaseprijs is uitgedrukt in een kilometerprijs per auto.

Dienstverlening ICT:

Op 23 maart 2021 heeft Paswerkt een dienstverleningovereenkomst gesloten met Afas Software BV voor het gebruik van de Afas softwareapplicatie. De overeenkomst heeft een looptijd van 4 jaar, van 1 januari 2022 tot 1 januari 2026. De jaarlijkse termijnen bedragen € 46.140 (2022: € 46.140).

7.6 Toelichting op overzicht van baten & lasten

<u>Netto omzet:</u>	<u>Omzet</u>	<u>Kostprijs</u>	<u>Netto</u>	<u>Begroting</u>	<u>Netto</u>
	<u>2023</u>	<u>verkopen</u>	<u>omzet</u>	<u>netto-omzet</u>	<u>omzet</u>
		<u>2023</u>	<u>2023</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Programma Werk	12.402.883	2.437.721	9.965.163	9.536.312	9.625.913
Programma Re-integratie	3.410.377	151.527	3.258.850	2.492.132	3.272.617
Programma Onderwijs Jongeren	831.503	406.429	425.074	405.800	366.367
Programma Overhead	598.994	-6.963	605.957	473.338	590.007
Totaal	17.243.758	2.988.714	14.255.044	12.907.582	13.854.904

De gerealiseerde netto omzet lag in 2023, met € 1,3 miljoen meer, aanzienlijk hoger dan de begroting. Ook ten opzichte van 2022 werd circa € 400.000 meer omzet gerealiseerd, ondanks de afnemende populatie van de Wsw.

In algemene zin wordt de hogere omzet verklaard door de prijsindexeringen die in 2023 zijn doorgevoerd en die niet in die mate konden worden voorzien in de begroting 2023. Dit heeft te maken met de sterk opgelopen inflatie in de afgelopen periode. Meer specifiek en kijkend naar de afzonderlijke bedrijfsonderdelen lopen de resultaten sterk uiteen. Binnen het programma Werk, met +/- € 429.000 meer netto omzet, realiseerde vooral de bedrijfsonderdelen Groen (+/- € 316.000), Grafisch (+/- € 170.000), Businesspost (+/- € 56.000) en de duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding (+/- € 121.000) een betere netto omzet dan begroot. De onderdelen Techniek (-/- € 183.000) en Beschut werk (-/- € 165.000) realiseerden daarentegen minder omzet. De dienstverlenende activiteiten van het programma Re-integratie realiseerde +/- € 767.000 meer netto omzet dan begroot. Vooral de dienstverlening voor het contract 'preventie en bemiddeling', ten behoeve van de GR-gemeenten, droeg hier aan bij. In aanvulling hier op werd ook meer omzet gerealiseerd met het project 'Aan de slag' voor statushouders en jobcoaching voor cliënten uit doelgroepenregister. De ondersteunende dienstverlening voor Werkdag BV, het reeds aan 'Buurts' vervreemde bedrijfsonderdeel met de voormalig dagbestedingsactiviteiten, resulteerde in hogere omzet voor het programma overhead. Deze omzet was niet opgenomen in de begroting.

<u>Overige opbrengsten:</u>	<u>2023</u>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	<u>Werkelijk</u>	<u>Begroting</u>	<u>Werkelijk</u>
Bijdragen uitvoeringskosten gemeenten:			
Bijdragen Wsw gemeenten	18.876.956	17.288.522	17.979.127
Totaal bijdrage deelnemende gemeenten	18.876.956	17.288.522	17.979.127

Er is in 2023 een hogere bijdrage van de GR-gemeenten ontvangen. Dit houdt volledig verband met de substantiële aanpassing van het Wsw-deel van de Integratie- uitkering Participatie, welke door het Rijk in 2023 is doorgevoerd in verband met de loonstijging van de Wsw.

Diverse bijdragen en baten:

Beschut werk: vergoeding begeleidingskosten	793.929	665.994	627.097
Beschut werk: aanvullende bijdragen gemeenten	237.082	711.246	402.569
Beschut werk: ontvangen loonkostensubsidies	1.146.073	1.161.850	827.608
Onderwijssubsidie scholen	122.452	260.000	139.380
Gemeentelijke subsidie 'Onderwijs Jongeren'	333.247	332.500	355.189
Subsidie Europees Sociaal Fonds (ESF)	634.823	307.634	1.130.468
Aandeel partners in gezamenlijke activiteiten WSP	45.827	-	38.049
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren en vorderingen	45.258	-	-
Overige baten	2.887	50.000	1.349
Totaal diverse bijdragen en baten	3.361.578	3.489.224	3.521.709

De diverse bijdragen en baten komen +/- € 128.000 lager uit dan begroot. De belangrijkste verklaring hiervoor is het tekort beschut werk, dat in de begroting voor 2023 werd becijferd op € 711.246 en door de GR-gemeenten voor € 237.082 is gedekt, zijnde 1/3 van het totale tekort. Dit heeft geresulteerd in € 474.164 lagere baten. Daarnaast vallen de onderwijssubsidie en de gemeentelijke subsidie voor het programma Onderwijs Jongeren met respectievelijk € 137.548 en € 68.670 lager uit dan begroot, in verband met een lager aantal leerlingen en lagere bijdragen van de partners uit het onderwijsveld. Daartegenover staat dat voor € 327.189 meer ESF-subsidie werd gerealiseerd, deels door eindafrekening van het ESF-project uit voorgaande projectperiode en een hoger realisatie op de in 2023 lopende projecten voor de programma's Re-integratie en Onderwijs Jongeren.

Toelichting op overzicht van baten & lasten (vervolg)

Personeelskosten Wsw en Beschut werk:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Loonkosten:			
Bruto lonen	16.482.250	15.609.066	16.047.067
Lage inkomensvoordeel (LIV)	-356.083	-323.494	-483.758
Sociale lasten	2.881.397	2.855.672	2.848.753
Pensioenpremies	1.391.617	1.379.999	1.402.226
Totaal loonkosten	20.399.180	19.521.243	19.814.290

De werkelijk loonkosten van de Wsw en beschut werk komen € 877.937 hoger uit dan begroot. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door de verhogingen van het minimumloon (WML) per 1 januari met 10,15% en 3,13% per 1 juli 2023. Deze loonstijgingen werken ook gedeeltelijke door in de hogere loonschalen. In dit bedrag van de overschrijding is ook € circa 137.000 verantwoord voor uitbetaalde transitievergoedingen. Daar staat echter ook een bedrag van circa € 104.000 tegenover aan retour ontvangen transitievergoedingen, welke zijn verantwoord onder de uitkeringen, zie hierna. Het aantal gerealiseerde fte's van zowel de Wsw als van beschut werk ligt vrijwel exact op het begrote aantal.

Personele bezetting Wsw en Beschut werk:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Aantal Wsw-werknemers (dienstverbanden)	614	615	651
Aantal Wsw-werknemers (fte)	522,7	524,1	567,5
Aantal Beschut werk en overig (dienstverbanden)	114	105	90
Aantal Beschut werk en overig (fte)	77,3	71,5	61,7

Uitkeringen:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Ontvangen ziekengelden en transitievergoedingen	-374.958	-	-258.888
Ontvangen en betaalde arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	-9.078	-	-34.949
Totaal uitkeringen	-384.037	-	-293.837

Zoals hiervoor bij de loonkosten Wsw en beschut werk aangegeven is onder de uitkeringen een bedrag van circa € 104.000 aan retour ontvangen transitievergoedingen verantwoord. Zowel de uitbetaalde als de retour ontvangen transitievergoedingen zijn niet begroot maar vallen min of meer tegen elkaar weg. Het resterende deel van de ontvangen uitkeringen € circa € 271.000 betreft ontvangen ziekengeld voor met name beschut werk, waarvan de populatie een zeer hoog ziekteverzuim kent.

Vervoerskosten:

Kosten georganiseerd vervoer werknemers	4.945	-	7.866
Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer	434.931	461.324	433.327
Overige reiskostenvergoedingen	2.710	16.957	6.279
Totaal vervoerskosten	442.585	478.281	447.472
Eigen bijdragen	-1.192	-	-1.659
Totaal vervoerskosten +/- eigen bijdragen	441.393	478.281	445.813

In de reiskostenvergoeding woon-werkverkeer zijn tevens opgenomen de fiscaal gefaciliteerde en voor het Wsw-personeel aantrekkelijke kosten van de uitruil eindejaaruitering. Dit resulteert in hogere kosten voor reiskostenvergoedingen woonwerk-verkeer maar tegelijkertijd lagere kosten voor de, in de cao-Wsw vastgelegde, eindejaaruiteringen.

Toelichting op overzicht van baten & lasten (vervolg)

Personeelskosten Wsw en Beschut werk: (vervolg)

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Overige kosten:			
Bedrijfsgeneeskundige zorg	188.534	170.174	182.618
Voorlichting, vorming en vakonderwijs	23.478	20.523	41.380
Werk- en veiligheidskleding	82.453	42.232	72.885
Bijeenkomsten en recepties	32.319	14.151	39.578
Diverse personeelskosten	43.103	35.448	111.833
Totaal overige kosten	369.886	282.527	448.294

De overige kosten van Wsw en beschut werk zijn per saldo hoger dan begroot vooral vanwege hogere uitgaven voor werk- en veiligheidskleding.

Werkgeverssubsidie:

Werkgeverssubsidie begeleid werken (Wsw)	113.260	104.421	107.342
Totaal werkgeverssubsidie:	113.260	104.421	107.342

Werkgevers die Wsw-medewerkers van Spaarne Werkt in dienst hebben genomen in het kader van 'Begeleid werken' ontvangen van Spaarne Werkt een 'werkgeverssubsidie' ten bedrage van het productiviteitsverlies wat deze medewerkers hebben als gevolg van hun arbeidshandicap. Met een gerealiseerd aantal van 12,2 fte 'Begeleid werken' komt dit overeen met gemiddeld € 9.284 per fte, per jaar, wat goed overeenkomt met het bedrag wat daarvoor is begroot.

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Personele bezetting begeleid werken:			
Aantal werknemers begeleid werken (fte)	12,2	12,1	12,5

Ambtelijke werknemers:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Loonkosten:			
Bruto lonen	7.265.741	6.588.847	6.788.836
Sociale lasten en pensioenpremies	2.229.941	1.798.480	2.233.992
Totaal loonkosten	9.495.682	8.387.326	9.022.827

De hogere loonkosten van het ambtelijk personeel zijn hoofdzakelijk het gevolg van een hogere personele bezetting van 12,8 fte, 113,4 fte werkelijk tegenover 100,6 begroot en een hogere gemiddelde loonstijging. Dit laatste houdt verband met de loonstijging per 1 januari 2023 van de cao-SGO. Deze loonstijging van € 240 per maand met daarbij een aanvullende verhoging van 2%, welke gemiddeld over 2023 uitkomt op circa 9%, was niet in deze mate voorzien in de begroting 2023.

Ambtelijke werknemers (vervolg):

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Vervoerskosten:			
Reiskostenvergoedingen woon-werkverkeer	155.510	153.407	135.945
Overige reiskostenvergoedingen	91.564	98.160	106.972
Totaal vervoerskosten	247.074	251.567	242.917

Toelichting op overzicht van baten & lasten (vervolg)

Ambtelijke werknemers (vervolg):

Doorbelaste loonkosten derden:

Stichting Epilepsie Instellingen Nederland	86.004	-	145.981
Groepsmaatschappij Werkbedrijf Haarlem BV 'Buurtbedrijf'	-	-	-113.659

Totaal doorbelaste loonkosten derden

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
	86.004	-	32.322

Personele bezetting:

Aantal ambtelijke werknemers: (fte)	113,4	100,6	103,9
-------------------------------------	-------	-------	-------

In de bezetting ambtelijke medewerkers zijn tevens opgenomen de ingehuurd arbeidskrachten van de Stichting Epilepsie Instellingen Nederland en de ingehuurd arbeidskrachten van Personeel WZK B.V.

Overige kosten:

Kosten ingehuurd arbeidskrachten	649.688	174.500	436.474
Bedrijfsgeneeskundige zorg	28.156	19.546	25.160
Opleidingskosten	83.509	54.295	90.791
Wervingskosten	25.155	27.148	40.830
Bedrijfsbijeenkomsten	53.320	13.031	57.669
Diverse personeelskosten	10.382	23.847	63.156

Totaal overige kosten

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2021 Werkelijk
	850.209	312.367	714.080

Het totaal van de overige (personeels-) kosten overschrijdt de begroting met € 537.843. Dit wordt vooral verklaard door de hogere kosten van ingehuurd arbeidskrachten, ad € 475.188. Deze inhuur van externe arbeidskrachten voor de afdelingen operational services, HRM, facilitair en catering, houdt verband met de verdere uitrol van de organisatieveranderingen, vervanging wegens ziekte en uitbesteding van de cateringactiviteiten. Daarnaast worden de kosten van bedrijfsbijeenkomsten overschreden vanwege de uitgaven voor het personeelsfeest welke voor 2023 niet zijn begroot.

Overige bedrijfskosten:

Afschrijvingen materiële vaste activa:

Gronden en terreinen	5.680	12.114	6.514
Gebouwen	308.044	459.361	306.700
Vervoermiddelen	207.147	169.039	125.237
Machines, apparaten en installaties	120.078	187.245	121.778
Overige materiële vaste activa	34.621	-	26.665

Totaal afschrijvingen materiële vaste activa

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
	675.569	827.758	586.893

Toelichting op overzicht van baten & lasten (vervolg)

Overige bedrijfskosten: (vervolg)

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Rentebaten en -lasten:			
<u>Rentelasten:</u>			
Rente langlopende leningen BNG	25.704	25.704	32.746
Rente kasgeldleningen BNG	49.570	40.000	-
Rente rekening-courant Werkpas Holding B.V.	17.430	-	-
Rente over saldi bij ING Bank	-	-	75
Totaal rentelasten	92.704	65.704	32.821
<u>Rentebaten:</u>			
Overige rentebaten	660	-	5.161
Rente over saldi bij BNG Bank	11.814	-	101
Rente schatkistbankieren	27.509	-	-
Rente rekening-courant Werkpas Holding B.V.	-	-	908
Totaal rentebaten	39.983	-	6.170
Totaal rentebaten en -lasten	52.721	65.704	26.651

Het totaal van de rentebaten en -lasten komt per saldo € 12.983 lager uit dan begroot, hoofdzakelijk door rentebaten over de positieve saldi bij de BNG-bank en uitgezette gelden bij s'lands schatkist.

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Huur:			
Gebouwen en installaties	474.583	354.351	409.273
Overige bedrijfs- en transportmiddelen	369.971	239.500	276.317
Totaal huur	844.553	593.851	685.590

De overschrijding van de kosten van huur gebouwen en installaties is enerzijds het gevolg van forse indexeringen van de huurprijzen en bijkomende servicekosten, als gevolg van de hoge inflatie en anderzijds van de huur van extra bedrijfsruimte voor de duurzame activiteiten van Kringloop en Kleding. Er is tevens meer uitgegeven aan de huur van overige bedrijfs- en transportmiddelen met name vanwege de huur van bedrijfs- en vervoermiddelen van het onderdeel Groen en de kosten van lease van de copiers voor het onderdeel Grafisch in verband met de vervanging van de oude copiers.

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Onderhoudskosten:			
Gebouwen, terreinen en installaties	259.810	245.000	193.322
Machines, hard- en software, inventaris en vervoermiddelen	655.841	544.000	626.862
Kleine aanschaffingen	115.889	106.500	122.642
Schoonmaakkosten en vuilafvoer	115.230	92.850	97.329
Totaal onderhoudskosten	1.146.770	988.350	1.040.156

Ook in de categorie onderhoudskosten is sprake van hogere kosten als gevolg van prijsindexeringen in 2023. Daarnaast zijn de uitgaven voor onderhoud software en cybersecurity vooral een reden van de kostenoverschrijding.

Toelichting op overzicht van baten & lasten (vervolg)

Overige bedrijfskosten: (vervolg)

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Energieverbruik:			
Elektriciteit	709.618	212.800	219.884
Gas	438.033	248.700	207.325
Water	18.262	16.950	13.566
Brandstof machines en vervoermiddelen	139.659	139.775	160.457
Totaal energieverbruik	1.305.573	618.225	601.232

De overschrijding van de energiekosten met € 687K is geheel toe te schrijven aan de hoge tarieven als gevolg van de energie-crisis van de afgelopen periode. Voor de inkoop van gas en elektra neemt Spaarne Werk deel aan de raamovereenkomst tussen de brancheorganisatie Cedris en Vattenfall, de leverancier van energie. In het najaar van 2022 is een nieuw contract afgesloten voor 2023 omdat het lopende contract per ultimo 2022 afliep. De tarieven voor 2023 zijn in dit nieuwe contract gefixeerd. De energieprijzen waren op dat moment nog zeer hoog, waardoor Spaarne Werk, evenals veel andere sectorgenoten, werd geconfronteerd met meer dan verdubbeling van de kosten van energie.

Belastingen en verzekeringen:

Belastingen en verzekeringen	442.234	370.713	404.172
Totaal belastingen en verzekeringen	442.234	370.713	404.172

Algemene kosten:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
<u>Indirecte productiekosten:</u>			
Verpakkingsmateriaal en orderkosten	38.623	30.700	59.035
Opslag-, distributie- en vrachtkosten	91.500	84.900	85.938
Totaal indirecte productiekosten	130.123	115.600	144.973
<u>Commerciële kosten:</u>			
Reclame- en acquisitiekosten	80.352	76.100	90.908
<u>Kosten dienstverlening derden:</u>			
Advieskosten derden	203.891	130.000	188.795
Kosten salarisverwerking derden	51.296	53.900	63.853
Totaal kosten dienstverlening derden	255.187	183.900	252.648
<u>Overige algemene kosten:</u>			
Kantoorkosten	261.074	188.900	203.070
Beveiligingskosten	45.510	44.300	39.218
Accountantskosten	48.185	81.000	128.301
Vergader- en representatiekosten	19.985	21.900	19.193
Kosten kantine (kosten minus opbrengsten)	133.539	88.000	96.557
Bankkosten	17.448	6.500	12.923
Incassokosten	359	-	480
Diverse algemene kosten	14.807	76.793	8.702
Totaal overige algemene kosten	540.906	507.393	508.444
Totaal algemene kosten	1.006.569	882.993	996.972

In totaal zijn er meer algemene kosten gemaakt dan begroot ad. € 123.576. Op hoofdlijnen wordt dit verklaard door hogere advieskosten derden, kantoorkosten en kosten van de kantine. De hogere advieskosten derden zijn gemaakt voor het externe onderzoek bij het onderdeel Businesspost en het onderzoek van Berenschot. Vanwege veranderingen binnen de organisatie is meer uitgegeven aan de inrichting van kantoren en bijbehorende meubilair. De interne kantineactiviteiten zijn uitbesteed aan Sodexo, hetgeen heeft geleid tot hogere kosten.

Toelichting op overzicht van baten & lasten (vervolg)

Overige bedrijfskosten: (vervolg)

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Diverse lasten:			
Afschrijvingen op debiteuren en vorderingen	44.981	-	-
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren en vorderingen	-	-	3.377
Totaal diverse lasten	44.981	-	3.377

De lasten met betrekking tot de afschrijving op debiteuren en vorderingen ad. € 44.981 hebben betrekking op de afschrijving van de vorderingen van NH-Post, die vanwege de opheffing van het faillissement niet inbaar zijn gebleken. Tegenover deze afschrijving staat een vrijval van de voorziening debiteuren van € 45.258 welke onder de overige baten en lasten is opgenomen.

Begrotingsrechtmatigheid:

Het onderdeel rechtmatigheid is nog niet verwerkt in deze jaarrekening vanwege een leemte in de van toepassing zijnde regelgeving en zal, in afwachting van nadere uitwerking worden toegevoegd aan deze jaarrekening en worden toegelicht.

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
<u>Incidentele baten en lasten:</u>			
<u>Incidentele baten:</u>			
Opbrengst verkochte materiële vaste activa	8.012	-	26.761
Uitkering verzekering inbraakschade	-	-	3.614
Totaal incidentele baten	8.012	-	30.375
<u>Incidentele lasten:</u>			
Lasten inbraak en diefstal	353	-	4.609
Boekverlies desinvesteringen materiële vaste activa	3.742	-	21.999
Totaal incidentele lasten	4.095	-	26.608
Totaal incidentele baten (+) en lasten (-):	3.917	-	3.767

De incidentele baten en lasten betreffen vooral gerealiseerde winsten- en verliezen op afgestoten materiële vaste activa en hebben volledig betrekking op het programma 'Werk'.

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
<u>Gerealiseerd resultaat:</u>			
Gerealiseerde resultaat (na resultaatbestemming)	-640.129	-	-
Totaal gerealiseerd (nog te bestemmen) resultaat:	-640.129	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-
Ottrekkingen aan reserves	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	-640.129	-	-

7.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen bijzondere gebeurtenissen na de balansdatum plaatsgehad die een impact op de jaarrekening 2023 zouden kunnen hebben. Op het moment van het opmaken van deze jaarrekening is er, naar onze beste inschatting en alle feiten en omstandigheden in ogenschouw nemend, geen sprake van een ernstige onzekerheid van de continuïteit van onze organisatie en derhalve ook niet van onontkoombare discontinuïteit. Op basis van de huidige omstandigheden zien wij op dit moment geen reden om aan de positieve continuïteitsveronderstelling te twijfelen. Wij zijn daarom van mening dat de in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd dienen te worden op de veronderstelling van continuïteit van de onderneming.

7.8 Overige gegevens

Bestemming van het resultaat:

	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
Bedrijfsresultaat	-644.046	-	476.647
Af: incidentele baten (+) en lasten (-)	3.917	-	3.767
Af: uit te betalen resultaat aan deelnemende gemeenten	-	-	-
Restant resultaat toe te voegen aan algemene reserve	-640.129	-	480.414

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT):

In het onderstaande overzicht is de bezoldiging opgenomen van de functionarissen die over 2023 op grond van de WNT verantwoord dienen te worden:

Reguliere bezoldiging:

Funcatiegegevens:

Aanvang en einde functieervulling in 2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)
Dienstbetrekking

J.R. Coops
Directeur
01/01 t/m 31/12
1,000
Ja

Bezoldiging:

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
Beloningen betaalbaar op termijn

134.215
21.795
Subtotaal 156.010

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

223.000
N.v.t.
Totale bezoldiging 223.000

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling

N.v.t.
N.v.t.

Gegevens 2022:

Funcatiegegevens:

Aanvang en einde functieervulling in 2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)
Dienstbetrekking

J.R. Coops
Directeur
01/01 t/m 31/12
1,000
Ja

Bezoldiging:

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
Beloningen betaalbaar op termijn

126.560
22.091
Totale bezoldiging 148.651

De leden van het bestuur ontvangen voor het uitoefenen van hun functie geen bezoldiging.

Mw. D. van Loenen, voorzitter
Dhr. S. Meerhoff, secretaris
Mw. A. Gamri
Dhr. G.J. Bluijs

Fiscale positie:

Werkvoorzieningsschap Zuid Kennemerland is vrijgesteld van belastingplicht voor de vennootschapsbelasting.

7.9 Investerings

Categorie	Programma / bedrijfsonderdeel	Afschrijvings- termijn	Investerings- bedrag
Gebouwen:			
Verbouwing schakellocatie	Re-integratie	10	21.000
Verbouwing Snuffelmug Heemstede	Werk Kringloop	5	14.112
Warmtewerend raamfolie	Werk Huisvesting	15	4.661
Brandwerende moduulcontainer	Werk Huisvesting	15	14.042
Verbouwing restaurant Kloosterkeuken	Jongeren restaurant Kloosterkeuken	10	118.598
Totaal gebouwen			172.413
Vervoermiddelen:			
Volkswagen Transport VX-031-T	Werk Groen	3	20.745
Citroën Jumper VVJ-73-X	Werk Businesspost	5	35.969
Citroën Jumpy VRT-59-Z	Werk Huisvesting	6	25.287
Aixam Truck Laadbak FPP-92-J	Werk Groen	5	17.391
Aixam Truck Laadbak FPP-93-J	Werk Groen	5	17.391
Citroën Jumper CDC L3, VXJ-88-F	Werk Groen	6	38.187
Citroën Jumper CDC L3, VXJ-89-F	Werk Groen	6	38.187
Citroën Jumper CDC L3, VXJ-95-F	Werk Groen	6	38.187
Citroën Jumper VPT-06-D	Werk Facilitair	5	28.568
Dacia Spring Expression 1-865-VP	Werk Facilitair	5	20.883
Dacia Spring Expression T-866-VP	Werk Facilitair	5	20.883
Totaal vervoermiddelen			301.678
Machines, apparaten & installaties:			
Installaties:			
Deurautomaten	Werk Huisvesting	15	19.815
Beveiligingsinstallatie Pestalozzistraat	Werk Businesspost	5	5.550
Aanpassing luchtinstallatie kantoor schakelklas	Re-integratie	20	3.800
Installaties restaurant Kloosterkeuken	Jongeren restaurant Kloosterkeuken	10	38.489
Laadpalen	Werk Huisvesting	5	136.175
Totaal installaties			203.829
Machines:			
Registratieweegschaal Stimag	Werk Kringloop	5	5.110
Doorschuiuvaatwasmachine	Jongeren restaurant Ripper	5	8.651
Tafelboormachine Flott	Werk Techniek	5	3.450
Snijmachine	Jongeren restaurant Kloosterkeuken	5	4.039
Hetelucht friteuse	Jongeren restaurant Kloosterkeuken	5	11.120
Vaatwasmachine	Jongeren restaurant Kloosterkeuken	5	8.116
Totaal machines			40.486
Totaal machines, apparaten & installaties			244.315
Overige materiële vaste activa:			
Software			
Software Fortinet	Werk ICT	5	27.848
Fortigate FortiGate-100F	Werk ICT	5	17.216
Totaal software			45.064
Inventaris			
Marmoleum vloer Pestalozzistraat	Werk Businesspost	10	5.140
Totaal Inventaris			5.140
Totaal overige materiële vaste activa			50.204
Totaal investeringen			768.610

Er is in 2023 voor € 768.610 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Dit betreft vooral noodzakelijke vervangingsinvesteringen van bedrijfsmiddelen en investeringen voor de elektrificering van het wagenpark en de aanleg van laadpalen. Ten opzichte van de begroting ad. € 1.479.540, is € 710.000 minder geïnvesteerd. Dit wordt verklaard door de post onderhoud dak pand Cruquius (doorgeschoven naar 2024) en de entree welke niet zijn uitgevoerd.

7.10 Overzicht van baten & lasten: overhead en taakvelden

Gerealiseerd:

	Totaal	6.4 Begeleide participatie Werk	6.5 Arbeids-participatie Re-integratie	6.5 Arbeids-participatie Jongeren	0.4 Overhead *
Netto omzet	14.255.044	9.965.163	3.258.850	425.074	605.957
Overige opbrengsten					
Bijdragen uitvoeringskosten gemeenten	18.876.956	18.876.956	-	-	-
Diverse bijdragen en baten	3.361.578	2.042.993	471.634	846.951	-
Totaal overige opbrengsten	22.238.534	20.919.949	471.634	846.951	-
Totaal opbrengsten	36.493.578	30.885.111	3.730.484	1.272.026	605.957
Personeelskosten Beschut werk					
Bruto lonen	16.482.250	16.482.250	-	-	-
Lage inkomens voordeel (LIV)	-356.083	-356.083	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	4.273.014	4.273.014	-	-	-
Uitkeringen	-384.037	-384.037	-	-	-
Vervoerskosten	441.393	441.393	-	-	-
Overige kosten	369.886	369.886	-	-	-
Werkgeverssubsidies begeleid werken	113.260	113.260	-	-	-
Totaal pers.kosten Wsw en Beschut werk	20.939.683	20.939.683	-	-	-
Personeelskosten ambtelijke medewerkers					
Bruto lonen	7.265.741	2.631.626	1.902.566	767.123	1.964.426
Sociale lasten en pensioenpremies	2.229.941	745.971	602.483	236.753	644.734
Vervoerskosten	247.074	96.182	80.004	25.561	45.328
Overige kosten	850.209	111.522	56.462	13.472	668.754
Doorbelaste loonkosten derden	86.004	86.004	-	-	-
Totaal pers.kosten ambtelijke medewerkers	10.678.969	3.671.304	2.641.514	1.042.909	3.323.242
Overige kosten					
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	675.569	267.904	3.710	18.040	385.916
Rente	52.721	-287	2	-380	53.386
Huur	844.553	671.335	4.087	120.095	49.036
Onderhoudskosten	1.146.770	414.436	21.347	71.835	639.152
Energieverbruik	1.305.573	330.549	-	132.075	842.950
Belastingen en verzekeringen	442.234	126.512	429	58.459	256.834
Algemene kosten	1.006.569	234.677	127.361	45.047	599.484
Diverse lasten	44.981	44.038	-	326	617
Totaal overige kosten	5.518.971	2.089.165	156.935	445.497	2.827.375
Totaal kosten	37.137.624	26.700.152	2.798.449	1.488.406	6.150.617
Bedrijfsresultaat	-644.046	4.184.959	932.035	-216.380	-5.544.660
Doorbelaste kosten	-0	-367.103	289.276	77.827	-
Incidentele baten (+) en lasten (-)	3.917	3.917	-	-	-
Totaal gerealiseerde saldo van baten en lasten	-640.129	4.555.979	642.759	-294.207	-5.544.660
Toevoegingen (-) onttrekkingen (+) aan reserves	-	-	-	-	-
Totaal gerealiseerd resultaat	-640.129	4.555.979	642.759	-294.207	-5.544.660

* Inclusief taakveld '05 Treasury met rente last € 92.704 en rente bate € 39.983.

Overzicht van baten & lasten: overhead en taakvelden (vervolg):

Begroot:

	Totaal	6.4 Begeleide participatie Werk	6.5 Arbeids- participatie Re-integratie	6.5 Arbeids- participatie Jongeren	0.4 Overhead *
Netto omzet	12.659.673	10.009.650	2.282.223	367.800	-
Overige opbrengsten					
Bijdragen uitvoeringskosten gemeenten	17.288.522	17.288.522	-	-	-
Diverse bijdragen en baten	3.849.133	2.397.777	401.221	1.050.134	-
Totaal overige opbrengsten	21.137.655	19.686.299	401.221	1.050.134	-
Totaal opbrengsten	33.797.327	29.695.948	2.683.444	1.417.934	-
Personeelskosten Wsw					
Bruto lonen	13.662.622	13.662.622	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	3.697.969	3.697.969	-	-	-
Overige kosten	792.068	792.068	-	-	-
Totaal personeelskosten Wsw	18.152.658	18.152.658	-	-	-
Personeelskosten Beschut werk					
Bruto lonen	1.622.951	1.622.951	-	-	-
Sociale lasten en pensioenpremies	537.702	537.702	-	-	-
Overige kosten	73.162	73.162	-	-	-
Totaal personeelskosten Beschut werk	2.233.815	2.233.815	-	-	-
Personeelskosten ambtelijke medewerkers					
Bruto lonen	6.588.847	3.328.903	1.557.963	626.984	1.074.998
Sociale lasten en pensioenpremies	1.798.480	911.269	426.629	166.824	293.757
Overige kosten	675.934	316.627	107.009	145.125	107.172
Totaal pers.kosten ambtelijke medewerkers	9.063.260	4.556.800	2.091.601	938.933	1.475.926
Overige kosten					
Afschrijvingskosten vaste activa	827.758	722.424	2.535	20.024	82.776
Rente	65.704	65.704	-	-	-
Huur gebouwen en overige bedrijfsmiddelen	593.851	423.450	3.466	107.550	59.385
Onderhoudskosten	988.350	879.700	-	59.233	49.418
Kosten energie	618.225	527.513	-	28.890	61.823
Belastingen en verzekeringen	370.713	324.957	-	8.685	37.071
Algemene kosten	882.993	576.369	47.625	38.250	220.748
Totaal overige kosten	4.347.594	3.520.117	53.626	262.631	511.220
Totaal kosten	33.797.327	28.463.390	2.145.227	1.201.564	1.987.146
Bedrijfsresultaat	-	1.232.559	538.218	216.370	-1.987.146
Doorbelaste kosten	-0	-367.103	289.276	77.827	-
Totaal begroot saldo van baten en lasten	0	1.599.661	248.942	138.543	-1.987.146

* Inclusief taakveld '05 Treasury' met rente last € 65.704 en rente bate van nihil.

8 Controleverklaring